

HELSINGIN SEURAKUNTAYHTYMÄN HAUTAMUISTOMERKKIOHJEISTUS

✝ KIRKKO HELSINGISSÄ
KYRKAN I HELSINGFORS

Sisällys

Helsingin seurakuntayhtymän hautamuistomerkkiohjeistus	3
1. Uuden hautamuistomerkinhankinta	4
1.1 Suunnittelussa otetaan huomioon	4
1.2 Muistomerkin muoto ja materiaalit	4
1.3 Muistomerkkisuunnitelma	4
2. Olemassa olevan hautamuistomerkin muuttaminen	5
2.1 Muutoslupahakemus	5
2.2 Nimen lisääminen muistomerkkiin	5
3. Hautamuistomerkin asentaminen	6
3.1 Muistomerkin, muistoesineiden ja kasvien sijoittaminen haudalle	6
3.2 Taulukiven asennus pohjakiven päälle	6
3.3 Muistomerkin perustus	6
3.4 Hautakiven tapitus	7
3.5 Ristien asennus	8
3.6 Luonnonkiven asennus	8
3.7 Vahinkojen välttäminen asentamisen yhteydessä	10
3.8 Muistomerkin uudelleen asentaminen	10
3.9 Muistomerkin asentamisen jälkityöt	10
4. Metallilaittojen asennus ja huolto	11
5. Sankarihautausmaiden ja seurakuntayhtymän omistamat muistomerkit	11
6. Hautamuistomerkkien turvallisuus	12
7. Hautaoikeuden päättyessä	12
8. Ohjeistus väliaikaisesta muistomerkistä	13
9. Erimielisyyksien ratkaisu	13
Suunnitelmien ja hakemusten toimitus ja yhteystiedot	14
Hautausmaiden yhteystiedot	14
Sanastoa	15
Liitteet	17
Liite 1. Muistomerkkien korttelikohtaiset mitat ja ohjeet	18
Liite 2. Kallion kirkon uurnaholvi	18
Liite 3. Hietaniemen hautausmaa: korttelikohtaiset ohjeet	19
Liite 4. Honkanummen hautausmaa: korttelikohtaiset ohjeet	24
Liite 5. Kulosaaren hautausmaa: korttelikohtaiset ohjeet	29
Liite 6. Malmin hautausmaa: korttelikohtaiset ohjeet	31
Liite 7. Maunulan uurnalehto: korttelikohtaiset ohjeet	36
Liite 8. Östersundomin hautausmaa: korttelikohtaiset ohjeet	39

Helsingin seurakuntayhtymän hautamuistomerkkiohjeistus

Vainajien muistaminen hautamuistomerkin (jäljempänä muistomerkki) avulla on vanha perinne. Pysyvät metallista- ja kivistä valmistetut muistomerkit olivat tavallisen kansan haudoilla vielä 1800-luvun alussa harvinaisia. Hautakivien suosio muistomerkkinä kasvoi 1800-luvun lopulla ja johti hautakivien laajemman tuotannon yleistymiseen Suomessa.

Nykyisin tyypillisin muistomerkki Suomessa on hautakivi. Seurakuntayhtymän hautausmailla on jo 1900-luvun alusta lähtien annettu ohjeita muistomerkkien sallituista mitoista. Nykyinen muistomerkkiä koskettava ohjeistus huomioi sallittujen mittojen lisäksi myös laajemmin turvallisuuteen liittyviä huomioita, lakien velvoittamia määräyksiä sekä arvoihin perustuvia huomioita.

Seurakuntayhtymä ei velvoita hankkimaan haudalle muistomerkkiä. Muistomerkin hankkiminen on vapaaehtoista. Muistomerkki kaikkine lisäosineen on omaisten omaisuutta ja vastuulla. Seurakuntayhtymä ei vastaa haudoille asennetuista muistomerkeistä, rakenteista, kasveista tai muistoesineistä. Suomen ilmasto-olosuhteet saavat aikaan maaperässä luontaista maa-ainesten liikkumista, kuten maan routimista. Seurakuntayhtymä ei vastaa näiden luonnollisten ilmiöiden aiheuttamasta muistomerkin kallistumisesta tai kaatumisesta. Muistomerkin oikeanlainen perustaminen mahdollistaa muistomerkin pystyessä pysymisen estämällä ja lieventämällä roudan vaikutusta.

Hautaoikeuden haltija päättää haudalle sijoitettavasta hautakivistä sekä muista muistomerkeistä ja vastaa niistä yhdessä muiden hautaan oikeutettujen kanssa (hautaus-toimilaki 457/2003, 5 luku 14 § ja kirkkolaki 652/2023, 3 luku 31 §). Muistomerkin hyväksyjänä toimii hautausmaan muistomerkkiasioista vastaava henkilö ja tarvittaessa hautausmaan toimesta vastaava viranhaltija (hautaus-toimilaki 457/2003, 5 luku 14 § ja hautaus-toimen ohjesääntö 2023, 12 §). Muistomerkin tulisi ilmentää hautausmaan arvokkuutta, kunnioittaa vainajia ja soveltua hautausmaan yleisilmeeseen. Lisäksi hautausmailla tarkastellaan muistomerkkejä niiden turvallisen asentamisen ja yleisen turvallisuuden näkökulmasta eli huomioidaan työntekijät, haudoilla kävijät sekä ohikulkijat. Kirkkolaki (652/2023), hautaus-toimilaki (457/2003) ja

hautaus-toimen ohjesääntö (2023) yhdessä hautausmaakohtaisten ohjeiden kanssa määrittelevät muistomerkkien toteuttamista ja asentamista seurakuntayhtymän hautausmailla.

Tähän muistomerkkiohjeistukseen on koottuna ne ohjeet, jotka koskevat Helsingin seurakuntayhtymän hautausmailla sijoitettavia muistomerkkejä ja niiden asennusta. Helsingin seurakuntayhtymän hautausmaita ovat Hietaniemen, Honkanummen, Kulosaaren, Malmin ja Östersundomin hautausmaat sekä Maunulan uurnalehto.

Ohjeisiin on hyvä tutustua ennen kuin uutta muistomerkkiä suunnitellaan tai vanhaa muutetaan. Hautausmaan kivilupavastaavaan on hyvä olla etukäteen yhteydessä, jos ohjeistuksesta on jossain kohtaa tarvetta poiketa. Muistomerkkien annetuista mitoista ei yleensä ole mahdollista antaa lupaa ohjeiden mittoja suuremmalle muistomerkille, koska muistomerkin koko vaikuttaa viereisen haudan hautaamisen onnistumiseen.

Tämä ohje perustuu seuraavien lakien ja niiden asetuksissa olevien säädösten sekä ohjesäännön määräyksiin.

Kirkkolaki (652/2023)

Hautaus-toimilaki (457/2003)

Helsingin seurakuntayhtymä Hautaus-toimen ohjesääntö (2023)

1. Uuden hautamuistomerkin hankinta

Seurakuntayhtymän hautausmaalle tulevan uuden muistomerkin hankinta tehdään noudattaen tämän ohjekirjan mukaisia määräyksiä ja ohjeita. Uusi muistomerkki asennetaan haudalle yleisesti vasta hautaamisen jälkeen. Muistomerkki voidaan tietyissä tapauksissa asentaa haudalle jo ennen hautaamista, esimerkiksi uurnan hautaus palkkialueelle.

Huomioithan, että hautauksen takia muistomerkki ja mahdolliset reunakivet tulee poistaa hautauksen tieltä viimeistään viikkoa ennen hautausta. Hautauksen jälkeen ne tulee asentaa takaisin paikoilleen, siten, että muistomerkki ei vaaranna turvallisuutta eikä aiheuta haittaa hautausmaan hoitotöille. Hautauksen järjestäjä vastaa muistomerkin siirrosta aiheutuvista kustannuksista.

Helsingin seurakuntayhtymällä on oikeus poistaa ja siirtää hautamuistomerkkejä hautauksen ja hautausjärjestelyiden yhteydessä. Näissä tilanteissa vastuu hautakivien kuljetuksista, väliaikaisvarastoinnista ja uudelleen asennuksista kuuluu Helsingin seurakuntayhtymälle sekä työn toteuttajille.

1.1 Suunnittelussa otetaan huomioon

- Muistomerkin tulee olla hautausmaan yleiskuvaan sopiva, eikä se saa loukata vainajan muistoa tai hautausmaan arvokkuutta.
- Muistomerkin tekstien kokoa valittaessa on hyvä arvioida mahdollinen myöhempi tilan tarve.
- Kukka-aukolliset pohjakivet eivät ole sallittuja uurna-alueilla.
- Haudan tai sen kukkapaikan reunustaminen aidalla, kiveyksellä tai muulla tavalla on kielletty.
- Reunakivet on sallittu niissä kortteleissa, joissa se on käyttösuunnitelmassa mainittu.

1.2 Muistomerkin muoto ja materiaalit

Muistomerkin muodon ja materiaalin valinnassa on lukuisia vaihtoehtoja. Muistomerkki tulee olla valmistettu ilmasto-olosuhteita kestävästä, lujasta materiaalista, kuten kivistä, puusta, metallista tai sään- ja iskunkestävästä lasista. Materiaalista ei saa aiheutua haittaa tai vahinkoa ympäristölle.

Perinteisen hautakiven lisäksi muistomerkki voi muodoltaan olla

- pilari
- pulpettikivi
- patsas tai taideteos

- makaava hautakivi (tyynykivi)
- luonnonkivi
- metalli-, kivi- tai puuristi
- irtolaatta ainoana muistomerkkinä (telineellä)
- reunakivet osana muistomerkkikokonaisuutta (reunakiveen voi myös suunnitella nimipaikkoja)

1.3 Muistomerkkisuunnitelma

Muistomerkkisuunnitelma toimitetaan kaikista uusista muistomerkeistä!

Kaikki suunnitelmat/hakemukset toimitetaan seurakuntayhtymän lomakkeilla kyseessä olevan hautausmaan muistomerkkiasioista vastaavalle henkilölle (=kivilupavastaava). Yhteystiedot sekä osoite käytäviin lomakkeisiin löytyvät ohjeistuksen liiteosiosista, sivulta 14.

Kaikki haudalle asennettavat muistomerkit tulee hyväksyttäväksi hautausmaalla suunnitteluvaiheessa ennen muistomerkin teettämistä tai asentamista haudalle (Hautaus-toimen ohjesääntö 2023, 12 §). Muistomerkkisuunnitelma toimitetaan kyseiselle hautausmaalle ennen muistomerkin valmistamista. Suunnitelma tehdään yleensä hautakiviliikkeessä, mutta sen voi tehdä myös omaiset itse. Muistomerkkejä määrittävät hautausmaiden korttelikohtaiset käyttösuunnitelmat sekä muistomerkkien maksimimitat ja mahdolliset muut määräykset. Ne löytyvät tämän ohjeistuksen loppuosasta hautausmaakohtaisesti (sivut 19–40).

Hautausmaan kivilupavastaava käsittelee uuden muistomerkin muistomerkkisuunnitelman.

Muistomerkkisuunnitelman käsittelee poikkeuksellisesti hautausmaan ylipuutarhuri, jos

- muistomerkki on taideteos
- haudan pinta halutaan peittää kokonaan esim. laatoille tai kannella.

Lomakkeen muistomerkkisuunnitelmaa varten voi tulostaa internet-sivuiltamme (linkki takakannessa). Vaihtoehtoisesti lomakkeen voi myös pyytää hautausmaan toimistosta tai kivilupavastaavalta (sivu 14).

2. Olemassa olevan hautamuistomerkin muuttaminen

Vanha muistomerkki voidaan uusida eri syistä. Muistomerkin muutokset edellyttävät muutoslupan. Yleisin syy muistomerkin uusimiseen on teksti-tilan täyttyminen. Muistomerkki täyttyy vainajien nimistä vuosien kuluessa, jolloin muistomerkkiä on tarpeen uudistaa. Periaate on, että haudassa olevien ja muistomerkkiin merkittyjen vainajien nimiä ei poisteta, vaan ne tulee laittaa myös uuteen muistomerkkiin. Vainajan nimi ei voi sijaita useammassa muistomerkissä yhtä aikaa, esimerkiksi sukuhaudassa ja muistolehdon laattaseinämässä.

Muistomerkin muutos on hyvä tehdä yhteisymmärryksessä kaikkien hautaan oikeutettujen kesken. Hautaustoimilain (457/2003) 5 luvun 14 pykälän mukaan kuitenkin hautaoikeuden haltija päättää haudalle sijoitettavista hautakivistä ja muistomerkeistä.

Muistomerkki voidaan uusida seuraavilla tavoilla:

- Olemassa oleva hautakivi hiotaan ja tekstitetään uudelleen niin, että uusi tekstikoko/tyyppi ja asettelu vastaavat uutta tilantarvetta.
- Hankitaan kokonaan uusi hautakivi vanhan muistomerkin tai muistomerkkien tilalle.
- Mikäli muistomerkin korttelikohtaiset mitat ja hautapaikan pinta-ala mahdollistavat, voidaan olemassa olevaa hautakiveä korottaa tai levennää lisäkivellä.
- Haudalle lisätään uusi muistomerkki olemassa olevan/olevien lisäksi. Arkkuhaudalle voidaan pääkiven lisäksi laittaa tynnykivi tai laatta telineellä. Uurnahaudoilla lisäkiveä ei sallita. Lisäkivi on ohjeistettu jokaisen hautausmaan kohdalla erikseen.
- Haudalle voidaan lisätä reunakivet tai muu rakenne.
- Hautakivi voidaan kääntää ympäri, jolloin vanhat nimet jäävät hautakiven taakse.
- Hautakiven päälle voidaan kiinnittää koriste, johon lisänimi tulee (esim. kirja). Hautakiven päälle on sallittua kiinnittää noin 15 cm korkea pieni kirja tai lintukoriste muistomerkin kokonaiskorkeuden ylittymisestä huolimatta. Pienten koristeiden lisääminen ei vaadi muutoslupaa.

2.1 Muutoslupahakemus

Muutoslupahakemus toimitetaan, kun kyseessä on yllä mainittu muutos jo olemassa olevaan muistomerkkiin sekä seuraavissa tapauksissa

- muistomerkin sijainnin muuttaminen haudalla
- vanhan hautakiven poistaminen
- muistomerkillä tehdään ruuviperustus

Ruuviperustus: Lupahakemuksessa on mainittava, jos muistomerkin vakauttamiseen käytetään ruuvipe-

rustusta. Seuraavien hautausten yhteydessä ruuvit ja kannattimet poistetaan omaisten kustannuksella. Huomioithan, jos uurnahaudan muistomerkkiin lisätään ruuviperustus, hautasijoja voidaan menettää ruuviperustuksen rakenteiden hautasijoihin ulottuvuuden vuoksi.

Muistomerkkimuutoksissa vaaditaan hautaoikeuden haltijan kirjallinen muutoslupahakemus. Tarvittaessa haudalle on nimettävä uusi hautaoikeuden haltija (Kirkkolaki 652/2023, 3 luku 31 §). Hautaoikeuden haltijan muutokset tehdään Helsingin seurakuntayhtymän hautapalvelujen lomakkeella. Hautamuistomerkkiä koskevan muutoslupahakemuksen käsittelee hautausmaan ylipuutarhuri.

Muutoslupahakemukset toimitetaan seurakuntayhtymän lomakkeilla kyseessä olevan hautausmaan muistomerkkiasioista vastaavalle henkilölle (=kivilupavastaava). Yhteystiedot sekä osoite käytettäviin lomakkeisiin löytyvät ohjeistuksen liiteosasta.

HUOMAA: Suunnitelma tulee olla hyväksytty ennen muistomerkin valmistamista.

2.2 Nimen lisääminen muistomerkkiin

Muistomerkin muutokselle ei tarvitse hakea lupaa, jos ainoastaan lisätään nimi muistomerkkiin kaivertamalla, lisäämällä kohokirjaimet tai nimilaatta. Seurakuntayhtymä ei tiedota omaisia nimien lisäämisestä muistomerkkeihin. Omaisen tulee tiedottaa muita omaisia/haudaan oikeutettuja nimen lisäämisestä.

On kuitenkin huomioitava:

- Muistomerkkiin on sallittua lisätä vain vainajien nimiä. Muistomerkkiin ei saa lisätä elävien ihmisten nimiä.
- Kun vainaja on haudattu muualle, esimerkiksi mereen, voidaan olemassa olevalle sukuhaudalle kaiverruttaa vainajan tiedot tai asentaa metallilaatta. Tekstistä tulee ilmetä se paikka, johon vainaja on tosiasiallisesti haudattu (esim. ”haudattu mereen”).
- Vainajan nimi ei voi sijaita useammassa muistomerkissä yhtä aikaa, esimerkiksi sukuhaudassa ja muistolehdon laattaseinämässä.
- Muualle haudattujen nimitietoja ei voida liittää hautausmaiden muistolehtoihin tai yhteismuistomerkeille.
- Muistolehtoihin tulevat sekä Kallion kirkon uurnaholvin nimilaatat/kaiverrukset hankitaan ja tehdään tai teetetään ainoastaan seurakuntayhtymän toimesta.

3. Hautamuistomerkin asentaminen

Muistomerkki voidaan asentaa haudalle vasta kun kaikki hautaa ja hautausta koskevat maksut on suoritettu seurakuntayhtymälle.

Kesäkaudella muistomerkin voi asentaa arkkuhaudalle vasta hautauksen jälkeen, kun hauta on peitetty ja tiivistetty. Betonipalkilliselle uurnahaudalle on mahdollista asentaa muistomerkki ennen hautausta.

Talvikaudella 1.11.–31.5. on asennusmahdollisuus tarkistettava hautausmaalta poikkeuksetta. Talviasennuskiellosta tiedotetaan seurakuntayhtymän internetsivustolla ja sähköpostitse hautakiviliikkeitä.

Korttelit, joissa on hautausmaan asentamat betonipalkit, voidaan hautakivien asennus betonipalkin päälle tehdä myös maan ollessa roudassa, mikäli betonipalkki on lumeton ja jäätön. Jään ja lumen poistaminen sekä tapin poraaminen tulee tehdä siten, että betonipalkki ei vaurioidu.

Telineessä oleva muistolaatta voidaan asentaa vuodenajasta riippumatta.

3.1 Muistomerkin, muistoesineiden ja kasvien sijoittaminen haudalle

Hautausmaan henkilökunta osoittaa asennuspaikan muistomerkille. Muistomerkki kaikkine lisäesineineen asennetaan hauta-alueen sisäpuolelle. Muistomerkki sijoitetaan haudan takalaidalle ja samaan linjaan muiden alueen hautakivien kanssa sekä lähtökohtaisesti hauta-alueen keskelle. Jos haudalla on useita hautakiviä, asennetaan ne yhtenäiselle pohjakivelle ja keskitetään haudan keskikohdan molemmin puolin. Muistomerkin poikkeava paikka tai asennustapa määritellään hautausmaan käyttösuunnitelmassa ja korttelikohtaisissa ohjeissa. Jos korttelikohtaisista oh-

jeista halutaan poiketa esim. taideteosta asennettaessa, tulee paikka ja asennus kuvata muistomerkkisuunnitelmassa, ja hautausmaan viranhaltija tekee tästä päätöksen erikseen.

Haudalle saa istuttaa kukkia ja sijoittaa erilaisia muistoesineitä, siten etteivät ne estä haudan hoitamista tai aiheuta haittaa ympäristölle tai vaaranna alueen turvallisuutta. Niiden tulee myös sijaita kokonaisuudessaan haudan alueella. Haudalle ei saa istuttaa puuvartisia pensaita tai puita. Haudan kukkapesää ei saa rajata kivillä tai vastaavilla rakennelmilla. Hiekkahoitohaudan pintaa ei saa peittää koristekivillä. Hautakynttilöitä suositellaan käytettävän lyhtyjen sisällä varsinkin kesäkaudella maastopalovaaran vuoksi.

Helsingin seurakuntayhtymä muistuttaa, että kaikki haudalle tuotavat esineet ovat omaisten omaisuutta ja heidän vastuullaan. Tämä koskee muistomerkkejä, taideteoksia, muistoesineitä, kasveja, lyhtyjä yms. Hautausmaa ei korvaa rikkoutumisesta, kolhiintumisesta, katoamisesta, kaatumisesta tai likaantumisesta aiheutuneita vahinkoja.

3.2 Taulukiven asennus pohjakiven päälle

Pystyyn asennettavan hautakiven alle asennetaan pohjakivi. Poikkeuksena betonipalkkialue tai reunakivihauta. Reunakivihautoilla voidaan taulukivi asentaa tapitettuna takareunan päälle. Taulukiven ja pohjakiven mitat selviävät tämän ohjeen **korttelikohtaisista ohjeista**.

3.3 Muistomerkin perustus

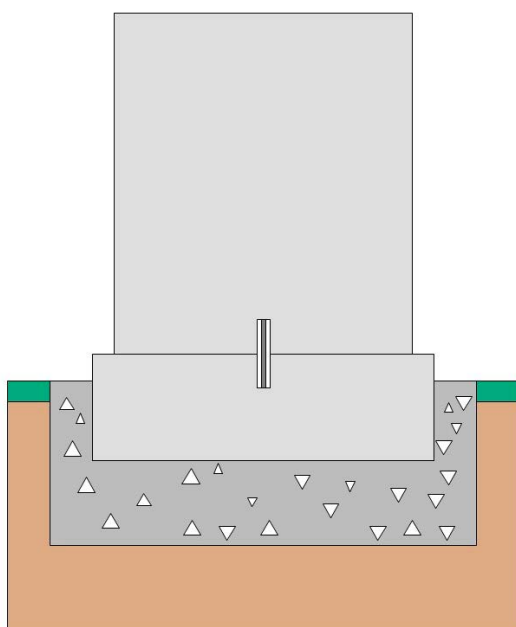
Kaikkien haudalle asennettavien kivien alle tulee tehdä perustus. Muistomerkin pohjakivi asennetaan vaakasuoraan tiivistetyn, paksuudeltaan vähintään 20 cm olevan routimattoman murskekerroksen päälle (kuva 1). Murskeen tulee olla raekooltaan 8–16 mm. Ellei ohjeissa toisin mainita pohjakiven korkeudesta 3/4 tulee olla maan alla.

Mursketta asennetaan myös kiven sivuille, taakse ja etupuolelle. Kukkien istutusalueen mullan ja pohjakiven väliin tulee jäädä noin 10 cm leveä (edestä taakse) maa-alue murskeineen muistomerkin kaatumavaaran välttämiseksi (kuvat 2 ja 3). Hautausmailla on saatavissa hautakivien pystyttämiseen tarvittavaa mursketta.

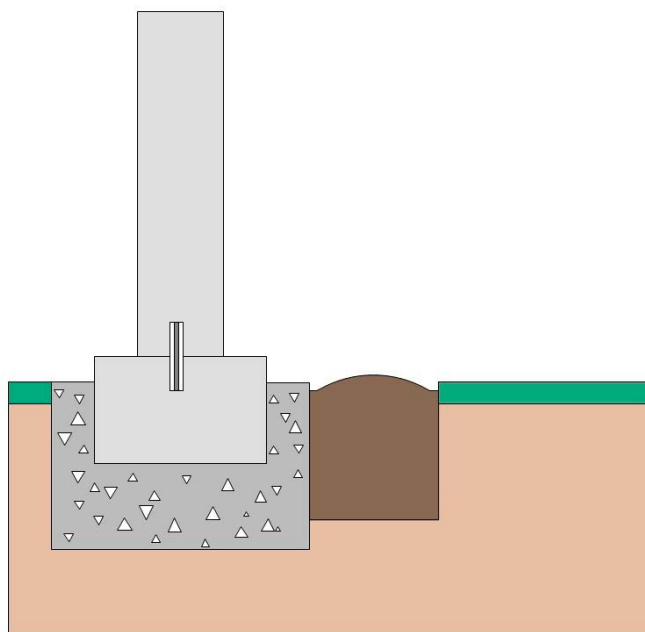
Makaavat kivet tarvitsevat myös perustuksen.

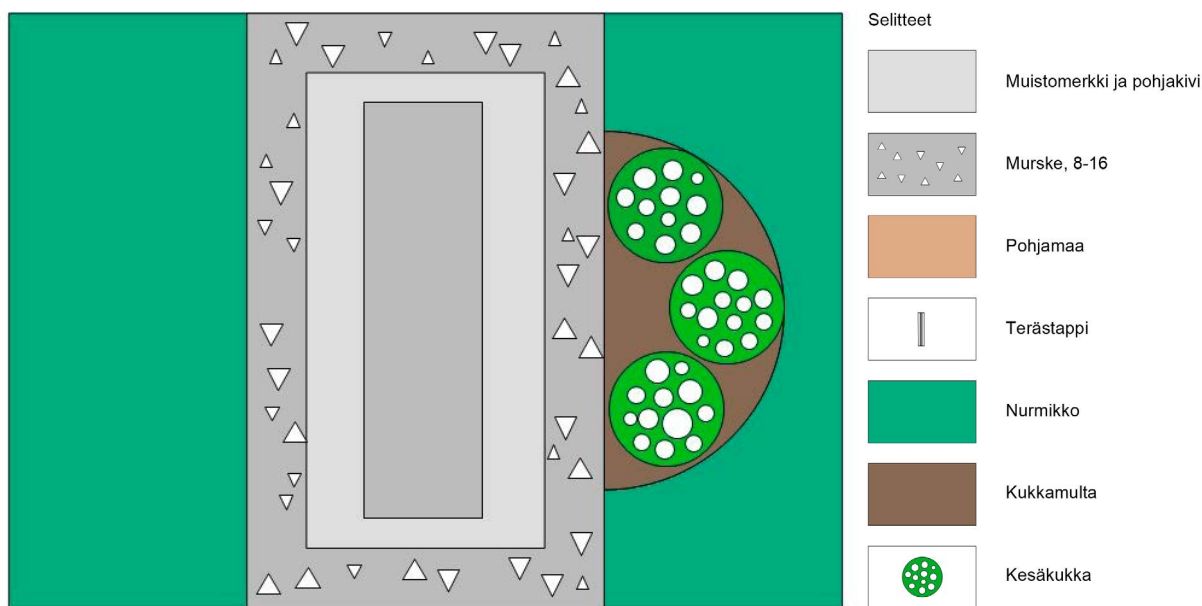
Muistomerkin perustaminen havainnollistettuna leikkauskuvien avulla.

Kuva 1. Muistomerkki takaapäin katsottuna.

Kuva 2. Muistomerkki sivustapäin katsottuna

Kuva 3. Muistomerkki ylhäältä päin katsottuna.

3.4 Hautakiven tapitus

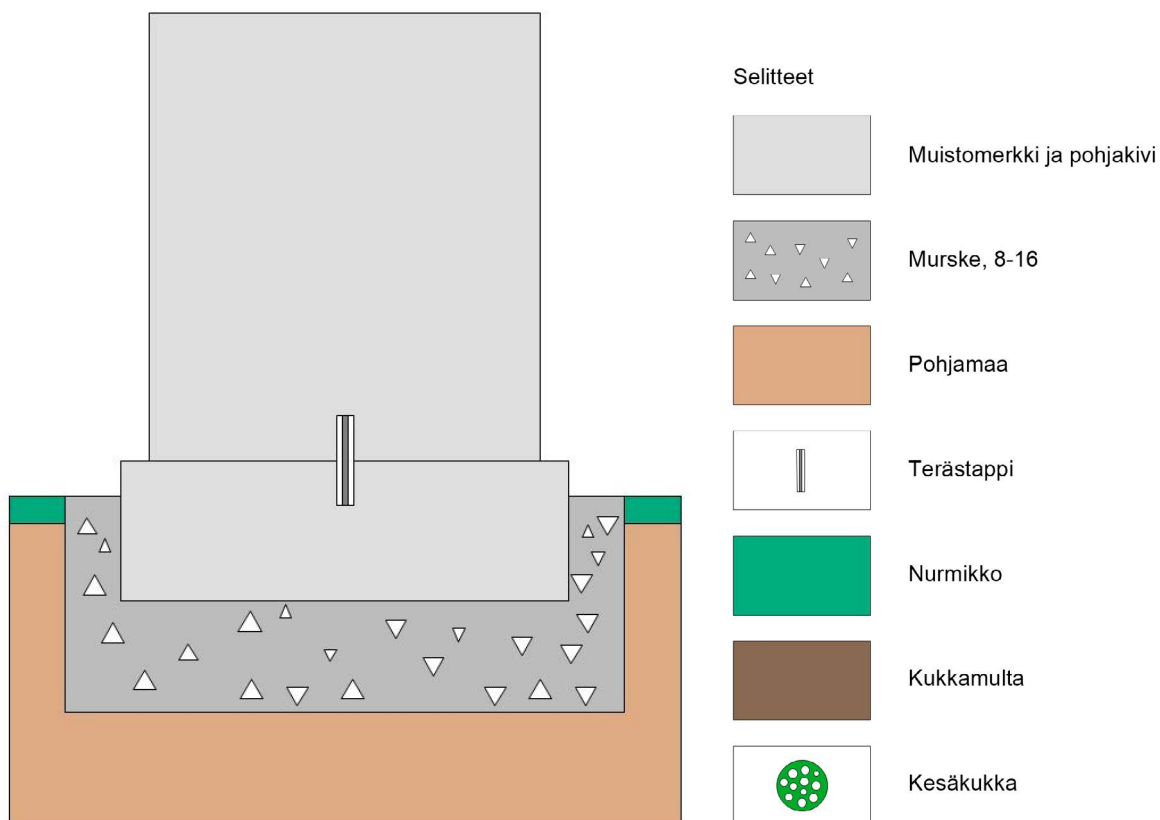
Taulukivi (tai muu korkea muistomerkki) on aina sidottava pohjakiveen tai betonipalkkiin tapituksella (kuva 4). Tappien on oltava ruostumatonta terästä ja halkaisijaltaan 10 mm. Tappi on myös asennettava vanhaan hautakiveen kaiverruksesta palautettaessa sekä muissa tilanteissa, joissa tapituksen puute havaitaan.

Pohjakiven tapitusreikää ei saa porata pohjakiven tai betonipalkin läpi. Reiän syvyys kivessä on oltava vähintään 8 cm ja reiän halkaisija tulee olla 2 mm tappia suurempi. Tapin pitää upota pohjaan ja hautakiveen yhtä paljon - tapin pituus on yhteensä siis vähintään 15 cm, eli reikien yhteenlaskettu syvyys vähennettynä

yhdellä (1) senttimetrillä. Kiviristi on myös aina tapitettava. Hautakiviä ei saa liimata seurakuntayhtymän betonipalkkeihin.

Jatkossa muistomerkin tapitus vaaditaan myös betonipalkeille asennettaessa. Betonipalkeissa ei ole valmiiksi porattuja reikiä tapitusta varten. Muistomerkin asentaja poraa betonipalkkiin reiän asennuksen yhteydessä. Palkeissa tulee käyttää 10 mm tappia.

Muistomerkki voi olla yksittäinen hautakivi tai koostua useasta osasta. Muistomerkki tulee kiinnittää pohjakiveen tai betonipalkkiin tapittamalla ja kaikki sen osat tulee kiinnittää toisiinsa tai pohjakiveen tapittamalla.

Kuva 4. Tapitettu muistomerkki ja pohjakivi.

3.5 Ristien asennus

Rististä tehdään muistomerkkisuunnitelma, kuten muistakin muistomerkeistä ennen sen asentamista. Risti voi olla valmistettu ilmasto-olosuhteita kestävästä, lujasta materiaalista, kuten kivistä, puusta, metallista tai sään- ja iskunkestävästä lasista. Risti upotetaan maahan tai sen jalka valetaan betoniin, joka jää maanpinnan alapuolelle. Risti voidaan asentaa myös kiinteästi pohjakiven päälle, jolloin pohjakivi asennetaan kuten taulukiven pohja.

Hautaristin asentaminen betonipalkille

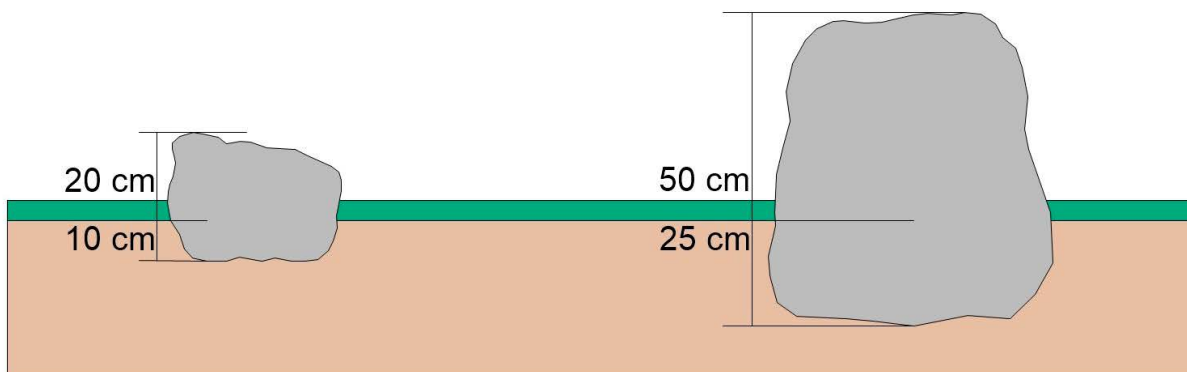
- Risti kiinnitetään tapittamalla betonipalkkiin
- Tapin on oltava ruostumatonta terästä ja halkaisijaltaan 10 mm
- Ristin ja betonipalkin väliin saa asentaa pienen välikappaleen, esimerkiksi matalan levyn

3.6 Luonnonkiven asennus

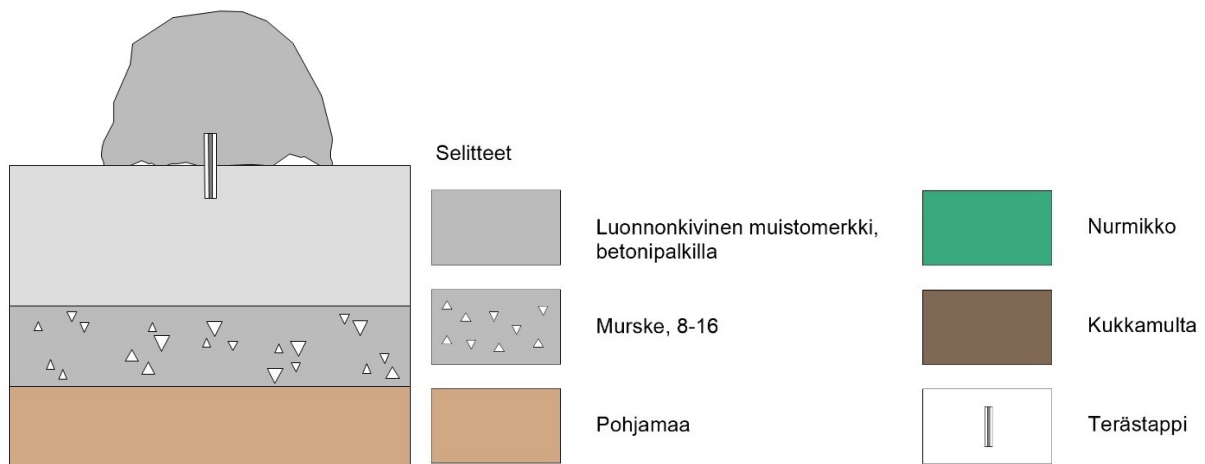
Luonnonkivi on aina yksilöllinen, mutta sen tulee mitoiltaan noudattaa korttelikohtaisia ohjeita. Luonnonkivestä tehdään muistomerkkisuunnitelma, kuten muistakin muistomerkeistä ennen sen asennusta. Suunnitelmassa tulee kuvata, miten luonnonkivi asetetaan/perustetaan haudalle. Luonnonkiven asennuksessa tulee huolehtia, että se painopisteensä puolesta pysyy vakaasti ja turvallisesti pystyssä.

Palkittomat korttelit

- Pohjakiveä ei tarvita, vaan noin 1/3 kivistä upotetaan maahan pystyssä pysymisen varmistamiseksi (kuva 5).
- Mikäli halutaan käyttää pohjakiveä, luonnonkiven pohja tulee sahauttaa tasaiseksi ja kivi tulee tapittaa pohjakiveen hautausmaakohtaisen ohjeistuksen mukaan.

Kuva 5. Luonnonkiven asennus maapohjalle. Kuvassa esimerkkeinä 30 cm ja 75 cm korkeat luonnonkivet.

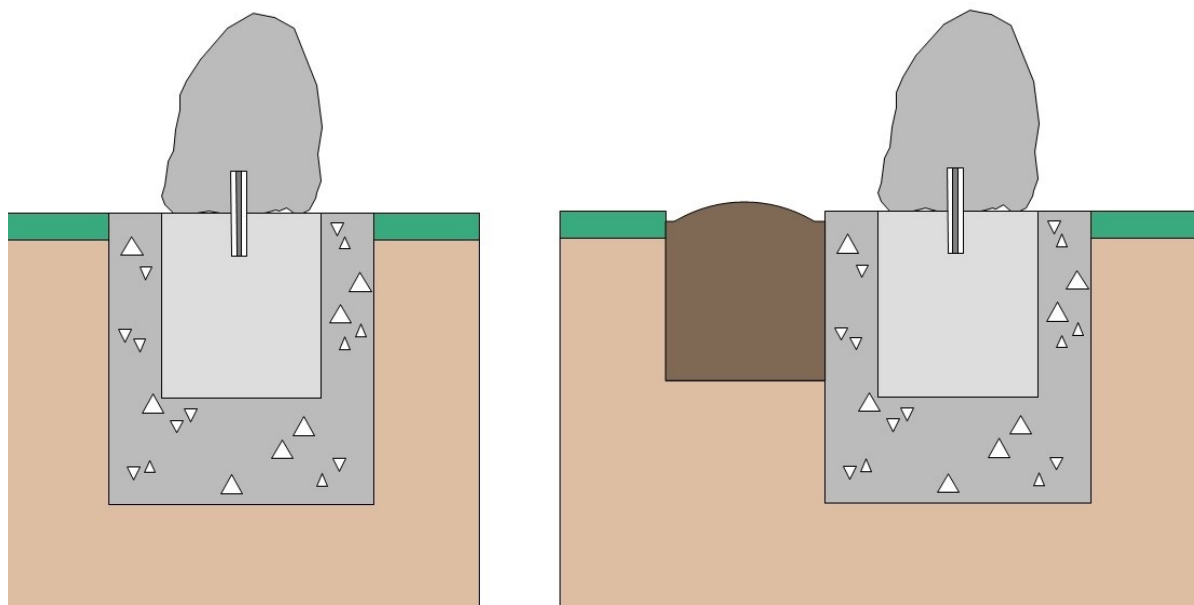

Kuva 6. Luonnon kiven asennus betonipalkin päälle. Kuvan kivellä on havainnollistettu luontaisesti tasaista kiven pohjaa, jota ei tarvitse sahata tasaiseksi.

Luonnonkivi betonipalkkikorttelissa

- Kiven betonipalkkia vasten tuleva osa (pohja) tulee sahauttaa tasaiseksi, ellei pohja ole luonnostaan tasainen (kuva 6).
- Kiven tulee olla muodoltaan ja painopisteeltään

sellainen, että se pysyy tapitettuna pystyssä sahatun tai luonnostaan tasaisen pohjansa varassa (kuvat 7 ja 8). Betonipalkkiin liimaaminen on kielletty.

Kuva 7 ja 8. Luonnon kiven asennus betonipalkin päälle sivusta kuvattuna.

3.7 Vahinkojen välttäminen asentamisen yhteydessä

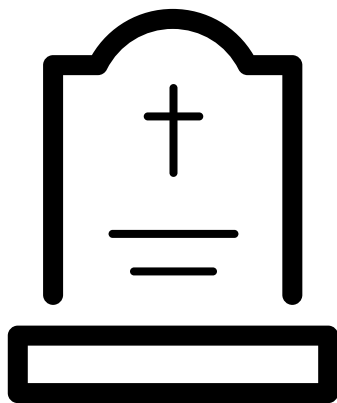
Muistomerkin tulee olla hautausmaalle tuotaessa kokonaan valmis, eikä sitä saa pitää hautausmaalla asentamattomana kauemmin kuin työn suoritus vaatii.

Talviasennuskiellon voimassaoloaikana, kun kiveä ei voi asentaa takaisin haudalle, kivi tulee säilyttää ensisijaisesti hautausmaan ulkopuolella. Kiviä tai pohjakiviä ei saa jättää kortteleihin tai kortteleiden reunoille. Hautausmaa voi myös osoittaa paikan, jossa kiviä voi säilyttää hautausmaalla. Hautakivet eivät ole hautausmaan vastuulla väliaikaisessa säilytyspaikassa.

Asennuksen tulee tapahtua siten, ettei siitä aiheudu vahinkoa viereisille haudoille tai yleisille alueille. **Jos vahinko tapahtuu**, on aiheuttajan viipymättä ilmoitettava siitä hautausmaan esihenkilölle ja korjattava tai korvattava vahinko.

Hautausmaan ylipuutarhurilla on korjaus- tai korvausvaatimuksen jälkeen oikeus poistattaa tai korjauttaa muistomerkit (tai muut laitteet), jotka:

- ylittävät haudan rajat
- on asennettu haudalle ilman hyväksyttyä muistomerkkisuunnitelmaa
- poikkeavat suunnitelmasta tai on asennettu väärin

- joista puuttuu vaadittu tapitus
- joista puuttuu vaadittu murskepohjustus
- on asennettu tästä ohjeistuksesta poiketen
- on jätetty haudan ulkopuolella

3.8 Muistomerkin uudelleen asentaminen

Haudalla oleva muistomerkki ja pohjakivi on tarkistettava ja tarvittaessa oikaistava aina, kun muistomerkki poistetaan haudalta huoltotoimia tai kaiverusta varten ja ennen muistomerkin palauttamista haudalle.

- Kiveä ei saa palauttaa haudalle ilman tappia eikä vinolle pohjakivelle. Hautausmaa voi turvallisussyiden takia poistaa tai poistattaa pohjakiveltään kiviliikkeen palauttaman kiven, jos sitä ei ole asennettu ohjeiden mukaisesti.
- Taulukiven "pikaoikaisu" esimerkiksi rautakan- gen avulla tai kiilaamalla on kielletty. Sallittu korjauskeino on pohjakiven uudelleenasennus.

Muistomerkin turvallisuudesta vastaa hauta-oikeuden haltija (ks. sivu 14). Hautausmaan kivilupavastaava antaa tarvittaessa ohjeita ja arvioi oikaisutarpeen epäselvissä tilanteissa.

3.9 Muistomerkin asentamisen jälkityöt

Asennustyön jälkeen tulee siivota haudalta ja sen ympäristöstä kaikki työn jäljet. Hautausmaalla on oikeus periä kiven asennuksesta vastaavalta henkilöltä tai asennusliikkeeltä korjauksista aiheutuneet kustannukset, mikäli työn jälki ei ole asianmukainen. Päätöksen kustannusten perimisestä tekee hautausmaan ylipuutarhuri.

Asennustyön jäljestä huomautettavia asioita ovat:

- haudan tai hauta-alueen vahingoittaminen
- ajoneuvoilla rikotut nurmikot, käytävät ja kasvit
- muu vahinko tai muut asennuksesta aiheutuneet siistimistyöt

Seurakuntayhtymä korjaa korvauksetta vain sellaisen vahingon, jonka vaurioituminen johtuu seurakuntayhtymän toimenpiteestä tai laiminlyönnistä.

4. Metallilaattojen asennus ja huolto

- Muistolehtoalueiden ja Kallion kirkon uurnaholvin laattojen hankinnasta, asennuksesta ja huollosta vastaa seurakuntayhtymä.
- Messinkilaattojen patinoituminen/tummuminen ulko-olosuhteissa on luonnollinen reaktio, eikä sitä nykykeinoin voida estää - Helsingin seurakuntayhtymä ei puhdistaa tai kiillota laattoja.
- Yhteismuistomerkeissä sijaitsevia laattoja ei saa itse puhdistaa.
- Sukuhaudalle asennetun, esim. tummuneen metallilaatan mahdollinen puhdistaminen, kiillottaminen tai uusiminen kannattaa teettää ammattilaisella. Laatan pinta voi muodostaa ei-toivottuja

kemiallisia reaktioita puhdistusaineiden kanssa. Laatan pinnalla voi olla esim. suojaava lakkakerros, joka voi turmeltua vääränlaista puhdistusainetta käytettäessä.

5. Sankarihautausmaiden ja seurakuntayhtymän omistamat muistomerkit

Hietaniemen, Malmin, Kulosaaren ja Östersundomin hautausmaiden sankarihautausmaan muistomerkit ovat Helsingin seurakuntayhtymän omistuksessa ja niihin ei saa tehdä mitään toimenpiteitä ilman omistajan lupaa. Hautausmaat vastaavat kukin alueillaan sankarihautausmaiden hautakivien huollosta.

Sankarihauta-alueiden muistomerkit on valmistettu vuosien 1945–1954 välisenä aikana. Kivityötaitoiset miehet olivat olleet sodassa pääsääntöisesti pioneeri-joukoissa ja eturintamassa, mikä johti siihen, että sodan jälkeen kivityötaitoisista miehistä oli selkeää pulaa. Historiatietojen mukaan sankarihauta-alueiden muistomerkkien tekijöinä olivat sotainvalidit, jotka kaiversivat sankarien nimet kiviin käsin. Sankarihau-

ta-alueiden muistomerkit ovat museoviraston suojelamat ja ne edustavat aikakautensa arvokasta sotainvalidien tekemään työtä. Kiviin kaiverrettuja nimiä ei alun perinkään ole maalattu tai käsitelty kultauksin, jonka vuoksi ne säilytään alkuperäisessä asussaan.

Osassa hautausmaiden kortteleissa Hietaniemessä, Honkanummella, Malmilla ja Maunulassa on korttelin suunnittelun ja toteutuksen yhteydessä suunniteltu muistomerkkejä, jotka ovat osa korttelin yleisilmettä ja seurakuntayhtymän omistamia. Haudan lunastuksen yhteydessä maksetaan maksu muistomerkistä. Omaiset huolehtivat itse muistomerkkin kaiverruksesta tai voivat hankkia muistomerkkiin laatan. Nämä kortte- lit mainitaan hautausmaiden käyttösuunnitelmissa.

6. Hautamuistomerkkien turvallisuus

Hautaoikeuden haltija vastaa yhdessä muiden hautaan oikeutettujen kanssa haudalle sijoitettavasta hautakivestä sekä muista muistomerkeistä (Hautaustoimilaki 457/2003, 5 luku 14 § ja Kirkkolaki 652/2023, 3 luku 31 §). Ajan kuluessa muistomerkki voi eri syistä kallistua ja siten muuttua vaaralliseksi haudalla kävijöille ja työntekijöille. Muistomerkin kallistuessa on se hautaoikeuden haltijan tai omaisten toimesta suoritettava niin, ettei se aiheuta vahingon vaaraa (Hautaustoimen ohjesääntö 2023, 12 §).

Hautakiven murskeperustus tulee silloin uusia. Vinnossa olevan muistomerkin ja sen pohjakiven väliin ei saa turvallisuussyistä asentaa mitään kiilaavia esineitä, joilla yritetään suoristaa muistomerkkiä.

Huom. Mikäli muistomerkki sijaitsee seurakuntayhtymän betonipalkilla, kallistuneen betonipalkin oikaisusta vastaa seurakuntayhtymä.

Hautausmaiden henkilökunta seuraa säännöllisesti muistomerkkien turvallisuutta. Vaarallisesti kallistuneet hautakivet valokuvataan ja haudanhaltijaa/omaisia tiedotetaan asiasta haudalle lisätyn ilmoituksen avulla. Välitöntä vaaraa aiheuttavissa tapauksissa seurakuntayhtymällä on oikeus ryhtyä tilanteen vaatimiin toimiin vaaran poistamiseksi. Vaarallinen muistomerkki voidaan seurakuntayhtymän toimesta asettaa tyynykiveksi nojalleen pohjakiveä vasten tekstipuoli ylöspäin tai sitoa/tukea kaatumisen ehkäisemiseksi.

7. Hautaoikeuden päättyessä

Hautapaikan hallinta-ajan päätyttyä voi hautaoikeuden haltija poistaa muistomerkin, jollei hautausmaan ylläpitäjä erityisestä syystä päättä pitää muistomerkistä huolta hautaoikeuden päättymisen jälkeen. Hauta tai muistomerkki voidaan joissain tapauksissa ottaa seurakuntayhtymän hallintaan pysyvästi. Muussa tapauksessa hautausmaan ylläpitäjä poistaa muistomerkin ennen haudan uudelleenluovutusta. Muistomerkin poistaminen tapahtuu aikaisintaan vuoden kuluttua hautaoikeuden päättymisestä.

Haudalle sijoitettua muistomerkkiä ei saa poistaa haudalta ilman hautausmaan lupaa ennen hautaoikeuden päättymistä.

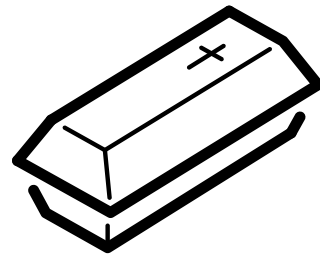
Kun merkittävän henkilön tai kulttuurihistoriallisesti erityisen arvokkaan haudan hautaoikeuden voimassaoloaika päättyy, yhteinen kirkkovaltuusto voi, tarvittaessa museovirastoa kuultuaan, määrätä haudan seurakuntayhtymän kustannuksella säilytettäväksi. Yhteinen kirkkovaltuusto voi tällöin oikeuttaa myös muun yhteisön tai henkilön vastaamaan haudan säilyttämisestä (Hautaustoimen ohjesääntö 2023, 5 §).

Jos hautaoikeuden päätyttyä haudalla on taiteellisesti tai historiallisesti arvokkaita rakennelmia tai muistomerkkejä, joita ei voi pitää paikallaan, ne asetetaan hautausmaan toimesta sopivaan paikkaan hautausmaalla tai muulla tavoin huolehditaan niiden säilyttämisestä.

8. Ohjeistus väliaikaisesta muistomerkestä

Väliaikaista muistomerkkiä käytetään tapauksissa, joissa hauta halutaan merkitä myös siksi ajaksi, kun odotetaan varsinaista muistomerkkiä.

- Väliaikainen muistomerkki on omaisen omaisuutta. Se tulee poistaa siinä yhteydessä, kun pysyvä muistomerkki asennetaan. Väliaikaisen muistomerkin poistamisesta ei tässä yhteydessä tarvitse ilmoittaa erikseen.
 - Mikäli väliaikainen muistomerkki menee huonoon kuntoon, on seurakuntayhtymällä oikeus poistaa se.
 - Väliaikaiseen muistomerkkiin sovelletaan samoja korttelikohtaisia enimmäismittoja kuin pysyviin muistomerkkeihin.
 - Väliaikaiseen muistomerkkiin sovelletaan kaikkia samoja ohjeita kuin pysyvienkin muistomerkkien suhteen, vaikka muistomerkin tarkoitus olisikin olla väliaikainen.
- Puisesta yleisesti käytettävästä rististä on erikseen huomioitava:
 - Mitat eivät saa ylittää tässä ohjeistuksessa kyseiselle korttelille määriteltyjä pysyvän muistomerkin mittoja. Tämä sääntö astuu voimaan 1.8.2026.
 - Upotus maahan on oltava vähintään 1/5 kokonaispituudesta.

9. Erimielisyyksien ratkaisu

Erimielisyydet pyritään ratkaisemaan neuvottelemalla. Jos ratkaisuun ei neuvottelemalla päästä, voi kirkkoneuvostolta pyytää ratkaisun asiassa. Kirkkoneuvosto ratkaisee erimielisyyden hautaoikeudesta, hautaoikeuden haltijasta, siitä keitä haetaan voidaan haudata, hautamuistomerkestä sekä muusta hautausta

hautaamista koskevasta asiasta, jollei hautaustoimilaissa toisin säädetä (Kirkkolaki 652/2023, 2 luku 34 §).

Tämä ohjeistus on Helsingin seurakuntayhtymän yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessaan 9.4.2026 hyväksymä.

Suunnitelmien ja hakemusten toimitus ja yhteystiedot

Suunnitelma tai hakemus tulee toimittaa Helsingin seurakuntayhtymän lomakkeella tai siitä tulee ilmetä tässä ohjeistuksessa mainitut tiedot (katso sivu 4). Lomakkeet ovat tulostettavissa seurakuntayhtymän internetsivustolta, osoitteesta:
www.helsinginseurakunnat.fi/artikkelit/hautakiviohje

Muistomerkkilupahakemukset ja muutoslupa-hakemukset voi toimittaa skannattuna sähköpostin liitteenä seuraaviin osoitteisiin:

Hietaniemi ja Kulosaari: kiviluvat.hietahsrky@evl.fi
Honkanummi ja Östersundom: kiviluvat.honkahsrky@evl.fi
Malmi: kiviluvat.malmihsrk@evl.fi
Maunula: kiviluvat.maunulahsrky@evl.fi

- Viestin otsikossa tulee olla vainajan nimi ja hautatunnus
- Hakemukset voi toimittaa myös postitse
- Puutteellisesti täytettyä hakemusta ei käsitellä

Hautausmaiden yhteystiedot

Hietaniemen hautausmaa Hietaniemenkatu 20, 00100 Helsinki Sähköposti: hietaniemi.hsrky@evl.fi Kivilupavastaava: Huoltomestari Petri Mattila Puh. (09) 2340 2816	Honkanummen hautausmaa Vanha Porvoontie 225, 01380 Vantaa Sähköposti: honkanummi.hsrky@evl.fi Kivilupavastaava: Aluepuutarhuri Merja Repo Puh. (09) 2340 2925
Kulosaaren hautausmaa Leposaarentie, 00570 Helsinki Sähköposti: hietaniemi.hsrky@evl.fi Kivilupavastaava: Huoltomestari Petri Mattila Puh. (09) 2340 2816	Malmin hautausmaa Kalmistonkaari 2, 00700 Helsinki Sähköpostiosoite: malmi.hsrky@evl.fi Kivilupavastaavat: Kappelin vahtimestari Arni Hiltunen Puh. (09) 2340 2859 Aluepuutarhuri Tuulikki Kortelainen Puh. (09) 2340 2874
Maunulan uurnalehto Pirkkolantie 22, 00630 Helsinki Sähköposti: maunula.hsrky@evl.fi Kivilupavastaavat: Kappelin vahtimestari Arni Hiltunen Puh. (09) 2340 2859 Aluepuutarhuri Tuulikki Kortelainen Puh. (09) 2340 2874	Östersundomin hautausmaa Kappelintie 65, 00890 Helsinki Sähköposti: ostersundom.hsrky@evl.fi Kivilupavastaava: Aluepuutarhuri Merja Repo Puh. (09) 2340 2925

Sanastoa

Arkkuhauta

Hauta, johon voidaan käyttösuunnitelman mukaisesti haudata vainajia arkussa. Arkkuhauta voidaan haudata myös uurnia ja tuhkia ilman uurnaa.

Hallinta-aika

Hautapaikka lunastetaan ensimmäisen hautauksen yhteydessä 25 vuodeksi. Lunastamisen jälkeen haudan hallinta-aikaa voi pidentää vapaaehtoisesti 5–25 vuotta, niin että hallinta-aika on kerrallaan voimassa enintään 25 vuotta. Seuraavan hautaamisen yhteydessä haudan hallinta-aika pidennetään kestäämään 25 vuotta. Hallinta-ajan vapaaehtoinen pidentäminen ei ole mahdollista muistolehtojen ja Kallion kirkon uurnaholvin kohdalla. Poikkeuksena tästä ovat ainaishaudat, joita on myyty vuosikymmeniä sitten. Niiden hallinta-aika on ikuinen.

Hautaoikeus

Hautaoikeudella tarkoitetaan oikeutta tulla haudatuksi kotikuntansa evankelisluterilaisen seurakunnan hautausmaahan, mukaan lukien tunnusmerkillä haudattavalle tai ulkokunnassa sijaitsevaan sukuhautaan. Seurakunta luovuttaa hautaoikeuden kuolemantapauksen yhteydessä. Samalla hautaoikeus voidaan luovuttaa myös vainajan omaisille (Kirkkolaki 652/2023, 3 luku 29 §). Hautaoikeus luovutetaan 25 vuodeksi. Hautaaminen on mahdollista koko hautaoikeuden voimassaoloajan (Hautaus-toimen ohjesääntö 2023, 5 §). Hautaoikeus on hautaan ensimmäiseksi haudattuun vainajaan nähden sukulaisilla suoraan etenevässä ja takenevassa sukupolvessa sekä mahdollisen hautahaudon määrittämälle henkilölle.

Hautaoikeuden haltija

Hautaoikeuden haltija edustaa niitä, joita hautaan voidaan haudata, ja käyttää puhevaltaa hautaa koskevissa asioissa hautaus-toimilaissa sekä tässä laissa ja sen nojalla säädetyllä tai määrätyllä tavalla. Hautaa luovuttaessa sovitaan hautaoikeuden haltijasta (Kirkkolaki 3 luku 31 §). Hautaoikeuden haltija on yleensä hautaan ensimmäisenä haudatun vainajan lähiomainen. Hautaoikeuden haltijaksi voidaan lähiomaisten suostumuksella nimetä muukin henkilö tai taho (säätiö) kuin lähiomainen.

Hautaoikeuden päättyminen

Hautaoikeus lakkaa, kun määräaika mahdollisine pidennyksineen on kulunut loppuun, tai kun hautaoikeus on julistettu menetetyksi tai kun oikeudenhaltijat ovat luovuttaneet hautaoikeuden takaisin. Hautaoikeus voi

olla voimassa vain niin kauan, kun hauta on rauhoitettuun hautausmaahan osana.

Hautaus-toimen ohjesääntö

Hautaus-toimen ohjesääntö sisältää määräyksiä mm. haudoista, hautakirjanpidosta, haudan hoidolle asetetuista vaatimuksista, hautamuistomerkkien hyväksymisestä ja hautausmaalla noudatettavasta järjestyksestä. Kirkkovaltuusto hyväksyy Hautaus-toimen ohjesäännön. Seurakuntayhtymän hautatoimi noudattaa tämän ohjesäännön määräyksiä.

Hautausmaakaava

Hautausmaahan yleiskartta, joka sisältää hautausmaahan rajat, hauta-alueiden ja rakennusten sijainnut, liikenteen järjestelyt ja käytävien sijainnit, hauta-alueiden jaon, hautausmaa-alueiden kuivatus- ja vesihoitosuunnitelman sekä jätehuollon järjestelyt.

Hautausmaahan käyttösuunnitelma

Hautausmaahan käyttösuunnitelmaan sisältyy hautausmaakaavan sanallinen selitys, määräyksiä hautausmaahan alueiden käyttötavasta ja hautaosastojen käyttöönottojärjestyksestä sekä hautausmaahan käyttörajoituksista. Suunnitelmassa selostetaan sekä kokonaisuutta että yksityiskohtia kuten hautojen mitoitus, hautaoikeuksien hallinta-aikoja, muistomerkkeihin liittyviä määräyksiä ja rajoituksia. Siinä myös selvitetään, kuka huolehtii haudoista sekä millaisia poikkeuksia näihin sääntöihin voi olla. Käyttösuunnitelmassa otetaan huomioon hautausmaahan eri aikoina perustettujen osien ominaispiirteet ja kulttuurihistorialliset arvot.

Lisäkivi

Tässä ohjeistuksessa lisäkivellä tarkoitetaan varsinaisen muistomerkkin lisäksi asennettavaa muistomerkkiä esimerkiksi kivilaatta. Lisäkivi ei voi olla varsinaista muistomerkkiä kookkaampi.

Lyhtykehys

Kehys, joka asennetaan taulukiveen kiven valmistusvaiheessa läpijyrsittyyn samanmuotoiseen koloon. Kehyksessä on tavallisesti toisella puolella kiinteä ikkuna ja toisella puolella saranoidaan aukeava luukku, jonka kautta voi asettaa sisälle lyhdyn.

Muistolehto

Yhteinen hauta-alue tuhkatuille vainajille tai arkkualue, jonne vainaja haudataan hautasijaa merkitsemättä. Tuhka haudataan muistolehtoon alueen käyttösuunnitelman mukaan uurnassa tai ilman uurnaa.

Hautapaikan sijaintia muistolehdossa ei anneta omaisten tietoon. Muistolehdossa voi olla yhteismuistomerkki, johon kiinnitetään haluttaessa vainajan nimilaatta. Muistolehto voi olla myös anonyymi, jolloin vainajan nimiä ei ole esillä lainkaan.

Palkkialue, betonipalkki

Käyttösuunnitelman mukaan hautausmaan ylläpitäjän alueelle asentama betoninen yhtenäinen pohjakivi, joka tekee tarpeettomaksi hautakiven alle sijoitettavan pohjakiven.

Pulpettikivi

Pohjakivi tai pohjakiven ja taulukiven väliin asennettava lisäkappale, josta suorakulmaisen kappaleen yksi särmä on viistottu nimitilan aikaansaamiseksi tai lisäämiseksi. Voi olla myös itsenäinen, makaava kivi.

Pohjakivi, käytetään myös nimeä aluskivi

Maahan perustettava kivi, jonka päälle muistomerkki asennetaan.

Perustus, pohjakiven perustus

Perustus tehdään haudan tiivistämisen jälkeen kaintoon, johon asennetaan tiivistettävä murskekerros, jonka päälle asennetaan pohjakivi. Pohjakiven perustus torjuu ja hidastaa roudan ja maaperän liikkeiden aiheuttamaa taulukiven kallistumista ja kaatumista.

Reunakivihauta

Hauta, jonka ulkoreunoja kiertävät reunakivet. Seurakuntayhtymän hautausmailla käytössä vain alu-

eilla, joilla käyttösuunnitelma edellyttää tai sallii reunakivet.

Sukuhauta

Aiemmin virallisesti käytössä ollut nimitys uurna- tai arkkuhaudasta, johon on haudattu ensimmäiseen vainajaan nähden useampi samaan sukuun kuuluva jäsen ja johon usealla saman suvun jäsenellä on niin etenevässä kuin takenevassa polvessa hautaoikeus. Haudan hallinta-aikaa on mahdollista jatkaa.

Tappi, tapitus

Tappi on pohjakiven ja asennettavan hautakiven väliin sidokseksi asennettava halkaisijaltaan 10 mm leveä ruostumattomasta teräksestä valmistettu tanko. Tapin tarkoitus on estää taulukiveä liukumasta pohjakiven päällä sekä estää kiveä kaatumasta yllättäen, esimerkiksi kiveen vahingossa tartuttaessa. Taulukivi (tai muu korkea muistomerkki) on aina sidottava pohjakiveen tapituksella.

Taulukivi, pystykivi, käytetään myös nimitystä ”matkalaukkukivi”

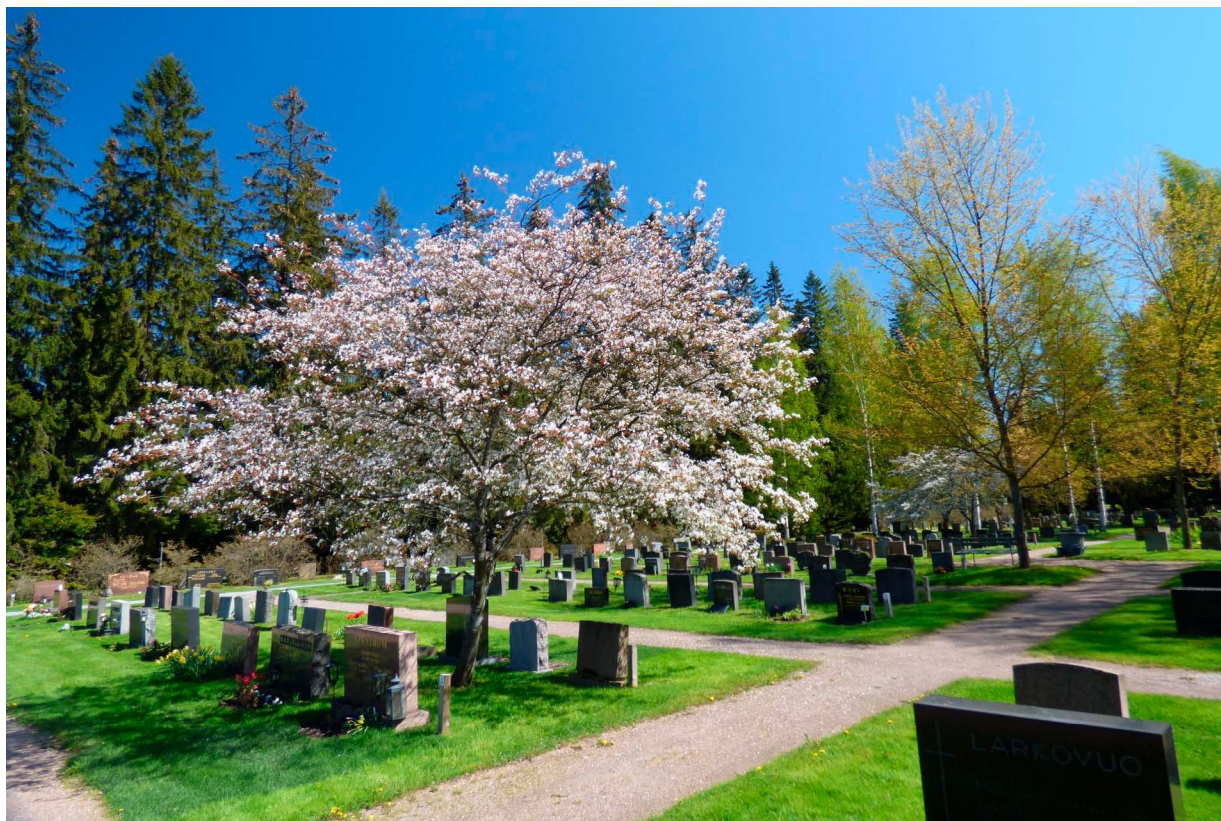
Nimityksiä käytetään yleisimmästä suorakaiteenmuotoisesta pystykivityypistä.

Tyynykivi, käytetään myös nimitystä ”makaava kivi”

Muistomerkki on asetettu vaakasuoraan maanpintaa vasten.

Uurnahauta

Hauta, johon voidaan käyttösuunnitelman mukaisesti haudata vain uurnia tai tuhkia ilman uurnaa.

Liitteet

Liite 1. Muistomerkkien korttelikohtaiset mitat ja ohjeet

Kaikkia Helsingin seurakuntayhtymän hautausmaita koskevaa:

- Muistomerkki voi olla yksittäinen hautakivi tai koostua useasta osasta, mutta sen kokonaismitta tulee olla ohjeistuksen mukainen. (kuvat 8–10)
- Koko hauta-alue rajataan reunakivin. Reunakivien mitat tarkastetaan lupamenettelyn yhteydessä.
- Uurna-alueilla ei sallita irtolaattaa lisäkivenä. Irtolaatat hankaloittavat hauta-alueen hoitoa.
- Isoilla historiallisilla haudoilla voi sijaita useita muistomerkkejä.
- Lisäkivi ei saa olla kooltaan varsinaista muistomerkkiä kookkaampi.
- Jos muistomerkkiin lisätään tekstiä muilla kuin suomen tai ruotsin kielellä, tulee tekstistä toimit-

taa suomenkielinen käännös lupahakemuksen mukana.

- Jatkossa muistomerkin tapitus vaaditaan myös betonipalkeille asennettaessa. Betonipalkeissa ei ole valmiiksi porattuja reikiä tapitusta varten. Muistomerkin asentaja poraa betonipalkkiin reiän asennuksen yhteydessä. Palkeissa tulee käyttää 10 mm tappia.
- Kukka-aukolliset pohjakivet ovat sallittuja arkkuhaudoilla.
- Muistomerkkien mitat ovat maksimimittoja.
- Pohjakivien mitat ovat minimimittoja.
- Asennustyössä on noudatettava tätä ohjeistusta.
- Haudan koko on ilmoitettu ohjeessa leveys x syvyys.

Kuvat 8–11. Useasta osasta koostuva muistomerkki.

Liite 2. Kallion kirkon uurnaholvi

Kun urna laitetaan kirkon holvin säilytykseen 25 vuoden ajaksi, kiinnitetään siihen seurakuntayhtymän puolesta alumiininen nimilaatta. Tuhka voidaan sijoittaa myös suoraan kalliohautaun, jolloin urnaa eikä nimilaattaa tarvita.

Kallion kirkon kirkkosalin seinään kiinnitetään haluttaessa seurakuntayhtymän hankkima messinkinen nimilaatta. Laatta on joko yhden vainajan tai kahden vainajan nimilaatta. Kahden vainajan nimilaatta voidaan varata tila esimerkiksi puolison nimelle.

Liite 3. Hietaniemen hautausmaa: korttelikohtaiset ohjeet

- Hietaniemen hautausmaa koostuu viidestä alueesta (katso aluekartta sivu 23).
- Alueiden nimet ja hautaosoitteen alkuun liitetyt aluetunnukset ovat:
 - Vanha alue 02-01
 - Uusi alue 02-02
 - Hietaniemen alue 02-03
 - Uurnalehto 02-04
 - Kaartin hautausmaa 02-05
- Lisäkivi on sallittu reunakivellisillä haudoilla.
- Hietaniemen alueella 02-03 lisäkivi on sallittu kaililla arkkuhaudoilla.
- Pohjakiven mitat ovat:
 - Taulukiven leveys + 10 cm ja taulukiven syvyys + 10 cm
 - Poikkeuksena Uurnalehto 02-04, jossa taulukiven leveyteen lisätään + 20 cm ja Hietaniemen alue (02-03), jossa yhden metrin leveillä haudoilla taulukiven syvyyteen lisätään + 30 cm
 - Pohjakiven korkeus 15 cm

Kortteli	Linja	Haudan koko (m)	Lisätieto	Taulukivi korkeus (cm)	Leveys (cm)	Syvyys (cm)	
				Makaava kivi pituus (cm)	Leveys (cm)	Korkeus edestä (cm)	
Vanha alue 02-01							
Arkkuhaudoilla pystykiven maksimikorkeus yhdessä pohjakiven kanssa on maanpinnasta mitattuna 150 cm.							
9B			uurnakortteli taulukivi	65	70		
			uurnakortteli makaava kivi	65	60		
21A Taiteilijainmäki				Taiteilijainmäeltä ei luovuteta enää uusia hautapaikkoja. Hautapaikka on varattu vain taiteilijalle ja hänen puolisolleen. Muistomerkit säilytetään alkuperäisessä asussaan. Niihin on mahdollista lisätä vain hautaan haudattujen vainajien nimet.			
25				Jokaisen haudan muistomerkin mittoja tulee erikseen tiedustella hautamaan kivilupavastaavalta.			
26	1		taulukivi	105	80		
	2–11 ja 14–22	1 x 1	taulukivi	75	60		
	12–13 ja 23–32		makaava kivi	72	46	15	27
Vanhan alueen listaamattomien kortteleiden muistomerkkien mittoja tulee tiedustella hautausmaan kivilupavastaavalta.							
Uusi alue 02-02							
Arkkuhaudoilla pystykiven maksimikorkeus yhdessä pohjakiven kanssa on maanpinnasta mitattuna 150 cm.							
6A sirottelualue				Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä yhteismuistomerkkiin kiinnitettävän alumiinilaatan.			
12B	1		uurnakortteli makaava kivi	70	50	15	25
13	21	1 x 1	uurnahaudat taulukivi	70	50		
13B	1		uurnakortteli makaava kivi	70	50	15	25

Kortteli	Linja	Haudan koko (m)	Lisätieto	Taulukivi korkeus (cm)	Leveys (cm)	Syvyys (cm)	
				Makaava kivi pituus (cm)	Leveys (cm)	Korkeus edestä (cm)	Korkeus takaa (cm)
Uusia alue 02-02							
Arkkuhaudoilla pystykiven maksimikorkeus yhdessä pohjakiven kanssa on maanpinnasta mitattuna 150 cm.							
13C	1–9, 19–23 ja 27		urnakortteli taulukivi	70	55		
	18, 24–26 ja 10–17 vain Lapinlahden puoleinen osa		urnakortteli makaava kivi	70	60	14	22
	10–17 vain Hietaniemen puoleinen erillinen päätyosio		urnakortteli makaava kivi	45	70	14	26
21A	1 ja 2			Nurmipintailla reunakivettömillä arkkuhaudoilla ei sallita irrallisia lisäkiviä.			
21B			urnakortteli makaava kivi	90	60		
	17 ja 18		urnakortteli taulukivi	65	110		
	19–29		urnakortteli makaava kivi	95	90		
21C	1–27		urnakortteli makaava kivi	60	60	14	16
	28–36		urnakortteli taulukivi	Muistomerkin mittojen suhteen on otettava yhteyttä hautausmaan kivilupavastaavaan.			
21X Karjala-laisten muistolehto				Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä yhteismuistomerkkiin kiinnitettävän messinkisen muistokilven.			
24B	1		urnakortteli taulukivi	60	190		
	12	1 x 1	urnakortteli taulukivi	50	190		
	25		urnakortteli taulukivi	50	190		
			urnakortteli makaava kivi	Muistomerkin mittojen suhteen on otettava yhteyttä hautausmaan kivilupavastaavaan.			
Uuden alueen listaamattomien kortteleiden muistomerkkien mittoja tulee tiedustella hautausmaan kivilupavastaavalta.							
Hietaniemen alue 02-03							
25C Kolumbaario			Jokaisella kolumbaarion muistokivellä ja sen kiinnitysruuveilla on yksilölliset mitat. Omainen vastaa hautakiven hionnan kustannuksista tai uuden kiven hankinnasta. Kaiverruksessa käytetään Hietaniemi-fonttia ilman maalausta.				
25–37 ja 39			Muistomerkkien rajoitukset koskien kaikkia kaksi metriä leveitä hautoja: • Muistomerkin mitat: leveys 140 cm ja kokonaiskorkeus lisäosineen 90 cm. • Pylvästyypiset lisäosat ovat sallittu pystykiven ympärillä siten, että muistomerkin kokonaisleveys on enintään 140 cm. • Tyynykiven mitat: leveys 70 cm ja syvyys 70 cm. • Tyynykivi tulee keskittää haudalle sivusuunnassa. • Tyynykiven takareuna tulee sijaita alkuperäisen muistomerkin pohjakivestä 80–85 cm etäisyydellä • Alkuperäisen hautamuistomerkin lisäksi haudalle voidaan asentaa enintään kaksi tyynykiveä symmetrisesti rinnakkain.				
Hietaniemen alueen listaamattomien kortteleiden ja linjojen sekä kolme metriä tai sitä leveämpien hautojen muistomerkkien mittoja ja yli kaksi metriä leveiden hautojen tyynykiven enimmäismäärä tulee tiedustella hautausmaan kivilupavastaavalta.							

Kortteli	Linja	Haudan koko (m)	Lisätieto	Taulukivi korkeus (cm)	Leveys (cm)	Syvyys (cm)	
				Makaava kivi pituus (cm)	Leveys (cm)	Korkeus edestä (cm)	Korkeus takaa (cm)
Hietaniemen alue 02-03							
26–28, 32 ja 36		1 x 2,5	Muistomerkkien rajoitukset: • Muistomerkin mitat: leveys: 80 cm ja korkeus pohjakiven kanssa maanpinnasta mitattuna 105 cm. • Pohjakiven syvyys tulee olla taulukiven syvyyteen lisättynä + 30 cm, kun asennetaan uusi pystykivi tai kiveä huolletaan. • Olemassa olevaan muistomerkkiin on mahdollista asentaa korotusosina lisäkiviä tai korotuspaloja. Kokonaisuuden yhteismitat: korkeus maanpinnasta mitattuna 105 cm ja leveys 80 cm. • Pylvästyypiset lisäosat ovat sallittu pystykiven ympärillä siten, että muistomerkin kokonaisleveys on enintään 80 cm. • Tyynykiven mitat: leveys 70 cm ja syvyys 70 cm. • Tyynykivi tulee keskittää haudalle sivusuunnassa. • Tyynykiven takareuna tulee sijaita alkuperäisen muistomerkin pohjakivestä 80–85 cm etäisyydellä. • Alkuperäisen hautamuistomerkin lisäksi haudalle voidaan asentaa yksi tyynykivi.				
29–31, 33–35 ja 37		1 x 2,5	Muistomerkkien rajoitukset: • Muistomerkin mitat: Leveys: 70 cm ja korkeus pohjakiven kanssa maanpinnasta mitattuna 115 cm. • Pohjakiven syvyys tulee olla taulukiven syvyyteen lisättynä + 30 cm, kun asennetaan uusi pystykivi tai kiveä huolletaan. • Olemassa olevaan muistomerkkiin on mahdollista asentaa korotusosina lisäkiviä tai korotuspaloja. Kokonaisuuden yhteismitat: korkeus maanpinnasta mitattuna 115 cm ja leveys 70 cm. • Pylvästyypiset lisäosat ovat sallittu pystykiven ympärillä, siten että muistomerkin kokonaisleveys on enintään 70 cm. • Tyynykiven maksimitat: leveys 70 cm ja syvyys 70 cm. • Tyynykivi tulee keskittää haudalle sivusuunnassa. • Tyynykiven takareuna tulee sijaita alkuperäisen muistomerkin pohjakivestä 80–85 cm etäisyydellä. • Alkuperäisen hautamuistomerkin lisäksi haudalle voidaan asentaa yksi tyynykivi.				
29	18		taulukivi	70	55		
			makaava kivi	65	60	14	22
30	17		taulukivi	70	55		
			makaava kivi	65	60	14	22
31B ja 35X Veteraanien muistolehto				Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä yhteismuistomerkkiin kiinnitettävän messinkisen muistokilven.			
42	1		arkkuhauta makaava kivi	120	70	18	35
	2		arkkuhauta taulukivi	100	60		
			uurnahauta taulukivi	90	70		
	3–5		uurnahauta taulukivi	90	70		
Hietaniemen alueen listaamattomien kortteleiden ja linjojen sekä kolme metriä tai sitä leveämpien hautojen muistomerkkien mittoja ja yli kaksi metriä leveiden hautojen tyynykivien enimmäismäärä tulee tiedustella hautausmaan kivilupavastaavalta.							

Kortteli	Linja	Haudan koko (m)	Lisätieto	Taulukivi korkeus (cm)	Leveys (cm)	Syvyys (cm)	Korkeus edestä (cm)	Korkeus takaa (cm)
				Makaava kivi pituus (cm)	Leveys (cm)			
Uurnalehto 02-04								
2 x 1 m ja 1 x 2 m mittaisille haudoille kortteleissa 1–10 ja 12–17 asennetaan kaksi muistomerkkiä. Toinen muistomerkki voidaan asentaa haudalle tarpeen mukaan myöhemmin.								
1 ja 2			taulukivi	75	60			
3A			makaava kivi	50	65	14		26
4	1—3, 10–12 ja 18–21		taulukivi	75	60			
	4–9 ja 13–17		makaava kivi	72	46	15		27
5	1, 2 ja 5–45		taulukivi	75	60			
	3–4		makaava kivi	72	46	15		27
6–7			taulukivi	75	60			
8	1–7 ja 10–17		taulukivi	75	60			
	8 ja 9		makaava kivi	55	80	16		28
9			taulukivi	75	60			
10	1–6, 9–10 ja 13		taulukivi	75	60			
	7, 8 ja 11–12		makaava kivi	60	50	12		24
11			taulukivi	75	75			
12			taulukivi	75	60			
	9 ja 10		makaava kivi	55	80	16		28
13			taulukivi	75	60			
14–17			taulukivi	75	60			
17Z sirottelualue			Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä yhteismuistomerkkiin kiinnitettävän tumman alumiinilaatan.					
Kaartin hautausmaa 02-05								
Muistomerkin mittoja tulee tiedustella hautausmaan kivilupavastaavalta.								
Pienoismuistolehdot								
Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä yhteismuistomerkkiin kiinnitettävän tumman alumiinilaatan.								

Hietaniemen hautausmaa

Liite 4. Honkanummen hautausmaa: korttelikohtaiset ohjeet

- Reunakivet ja tyynykivet eivät ole sallittuja Honkanummen hautausmaalla
- Pohjakiven mitat ovat:
- korkeus 15 cm tai enemmän
- taulukiven leveys +10 cm
- taulukiven syvyys +10 cm

Kortteli	Linja	Haudan koko (m)	Lisätieto	Korkeus (cm)	Leveys (cm)	Syvyys (cm)	Muuta
7		1 x 2,5		100	60	20	
8		1 x 2,5		70	70	20	
		2 x 2,5		100	120		
9–10		1 x 2,5		70	70	20	
11		1 x 2,5		100	60	20	
		2 x 2,5		100	120		
16	A, B, C, D, E, F	0,9 x 0,6		80	45	20	
	G	1 x 1		60	55	20	
17		1 x 2,5		60	70	20	
		2 x 2,5		60	120		
		3 x 2,5		60	210		
18		1 x 2,5		70	70	20	
21		1 x 1		65	55	15	
24A	C-haudat	1 x 2,5	laatta vinolla betonipalkilla	30	40		
24B	1–20	1 x 2,5	betonipalkki	80	75	20	
24C	1–18	1 x 2,5	betonipalkki	80	75	20	
24X muistolehto				Omaisets voivat lunastaa seurankuntayhtymältä muistokiveen kiinnitettävän messinkilaatan.			
25	1	3 x 2,5		90	200	20	
	2–5 ja 8–11	1 x 2,5		70	75	20	
	6–7	2 x 2,5		80	140		
	12 ja 13	2 x 2,5		80	140		
26	1	6 x 2,5		90	315	60	
	2, 16 ja 17	2 x 2,5		80	140		
	3–22	1 x 2,5		70	75	20	
	23	4 x 2,5		90	250		
		1 x 1	uurnahaudat	60	55	15	
		2 x 1	uurnahaudat	75	60	15	
28	13–18	1 x 2,5		70	75	20	
	1–12 ja 19	2 x 2,5		70	140		
	12	3 x 2,5		70	200	15–25	
29	1–17	1 x 2,5		80	65	20	
	18	3 x 2,5		90	200	25	
30		1 x 2,5		70	75	20	
	2, 3, 8, 9, 14 ja 15	2 x 2,5		80	140		
	1 ja 16	3 x 2,5		90	200		

Kortteli	Linja	Haudan koko (m)	Lisätieto	Korkeus (cm)	Leveys (cm)	Syvyys (cm)	Muuta
31		1 x 2,5		70	75	20	
	28, 29 ja 44–47	2 x 2,5		80	140		
	1–10 ja 19–26	3 x 2,5		90	140		
32		1 x 2,5		70	75	20	
	36, 37, 50 ja 51	2 x 2,5		80	140		
	1–23	3 x 2,5		90	200		
33S sirottelu- alue				Omaiset voivat lunastaa seurakunta- yhtymältä muistoseinään kiinnitettävän tumman alumiinilaatan			metsä- hauta- kortteli
33U		0,6 x 0,9	asennus ilman pohjakiveä	40	40	40	metsä- hauta- kortteli
33X muistolehto				Omaiset voivat lunastaa seurakunta- yhtymältä muistoseinään kiinnitettävän tumman alumiinilaatan.			metsä- hauta- kortteli
34		1 x 2,5		70	70	20	
	1–12	2 x 2,5		80	140		
	12 ja 19	3 x 2,5		80	200	15–25	
35	1–17	1 x 2,5		80	65	20	
	18	3 x 2,5		90	200		
36A		0,9 x 0,6	betonipalkki	80	75	20	
37		1 x 2,5		70	75	20	
	1, 6, 7 ja 13	2 x 2,5		80	140		
	12	3 x 2,5		90	200		
38		1 x 2,5		80	75	20	
	1–5	2 x 2,5		80	140	15–25	
	10 ja 12	3 x 2,5		90	200		
39		1 x 2,5		80	75	20	
	1	2 x 2,5		80	160		
	9 ja 24	3 x 2,5		80	200		
40X muistolehto				Omaiset voivat lunastaa seurakunta- yhtymältä yhteismuistomerkkiin kiinnitettävän messinkilaatan.			Lasten muistolehto
41		1 x 2,5		70	75	20	
42		1 x 2,5		70	75	20	
	16 ja 17	2 x 2,5		80	140		
43X muistolehto				Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä muistoseinään kiinnitettävän tumman alumiinilaatan.			
43Y muistolehto				Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä muistoseinään kiinnitettävän tumman alumiinilaatan.			
44		1 x 2,5		70	75	20	
	1, 2, 21, ja 22	2 x 2,5		80	140		
45		1 x 2,5		70	75	20	
	1, 2, 8, 19, 25 ja 26			80	140		
46		1 x 2,5		70	75	20	
	1, 2, 23 ja 24	2 x 2,5		80	140		
50		1 x 2,5	betonipalkki	70	70	20	
		2 x 2,5	betonipalkki	80	140	15–25	
		3 x,25	betonipalkki	80	200	15–25	
50B	4–7	0,5 x 0,7	laatta vinolla betonipalkilla	30	50	5	
	1–3, 8 ja 9	0,9 x 0,9	betonipalkki	80	45	20	

Kortteli	Linja	Haudan koko (m)	Lisätieto	Korkeus (cm)	Leveys (cm)	Syvyys (cm)	Muuta
50F		0,6 x 0,9	betonipalkki	80	75	20	
50X muistolehto				Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä muistokiveen kiinnitettävän messinkilaatan.			
51		1 x 2,5	betonipalkki	80	65	20	
	4, 5 ja 11	2 x 2,5	betonipalkki	80	140	15–25	
52A		1 x 2,5		70	70	20	
	1–7	2 x 2,5		70	140		
52B		1 x 2,5		70	70	20	
52C		1 x 2,5		70	70	20	
	1	2 x 2,5		70	140		
52D		1 x 2,5		70	70	20	
	1	2 x 2,5		70	140		
52E		1 x 2,5		70	70	20	
53		1 x 2,5		100	70	20	
54		1 x 2,5		70	70	20	
	1	3 x 2,5		90	200		
55		1 x 2,5		100	70		
	1–7 ja 25–30	2 x 2,5		90	140		
56		1 x 2,5		70	70	20	
	1–8 ja 25–31	2 x 2,5		70	140		
58		1 x 2,5		80	65	20	
59		1 x 2,5		80	65	20	
60		1 x 2,5		70	70	15	
61A		1 x 2,5	betonipalkki	80	75	20	
	1 ja 2	2 x 2,5	betonipalkki	100	140	15–25	
61S sirottelualue				Omaiset voivat tilata laatan tai kaiverruttaa vainajan tiedot luonnonkivipurosta valittuun kiveen.			
63 ja 63A		1 x 2,5	betonipalkki	80	65	20	
	49 ja 50	2 x 2,5	betonipalkki	80	140	15–25	
	25 ja 43	3 x 2,5	betonipalkki	80	200	15–25	
64		1 x 2,5	betonipalkki	80	65	20	
		2 x 2,5	betonipalkki	80	140	15–25	
	15 ja 16	3 x 2,5	betonipalkki	80	200	15–25	
65A		1 x 2,5		80	65	20	
66		1 x 2,5		70	70	15	
67	1–4 ja 9	1 x 2,5		70	70	20	
	5–8	2 x 2,5		70	140		
68		1 x 2,5		70	75		
	6, 7, 10 ja 11	2 x 2,5		90	140		
	8 ja 9	3 x 2,5		90	200		
69	7–12	1 x 2,5		70	70	15	
	1–6	2 x 2,5		70	140		
70	7–13	1 x 2,5		80	65	20	
	1–6	2 x 2,5		70	140	20	
71A		1 x 2,5	betonipalkki	80	75	20	
	23 ja 24	2 x 2,5	betonipalkki	100	140	15–25	
71U		0,9 x 0,6	betonipalkki	80	75	20	

Kortteli	Linja	Haudan koko (m)	Lisätieto	Korkeus (cm)	Leveys (cm)	Syvyys (cm)	Muuta
72		1 x 2,5		80	65	20	
73		1 x 2,5		80	65	20	
Islaminuskoisten hauta-alue							
74		1 x 2,5		75	80	20	
76		1 x 2,5	betonipalkki	75	80	20	
77		1 x 2,5		75	80	20	
		0,7 x 1,6		50	40	15	
Tunnustukseton hauta-alue							
79H		1 x 2,5	betonipalkki	80	75	20	Helsinkiläiset vainajat
		0,9 x 0,6	betonipalkki	80	75	20	Helsinkiläiset vainajat
79V		1 x 2,5	betonipalkki	80	75	20	Vantaalaiset vainajat
		0,9 x 0,6	betonipalkki	80	75	20	Vantaalaiset vainajat
79S sirottelualue				Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä muistokiveen kiinnitettävän messinkilaatan.			
79X muistolehto				Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä muistokiveen kiinnitettävän messinkilaatan.			
80V		1 x 2,5	betonipalkki	80	75	20	Vantaalaiset vainajat

Honkanummen hautausmaa

Liite 5. Kulosaaren hautausmaa: korttelikohtaiset ohjeet

- Muistomerkin leveys on 20 % vähemmän kuin haudan leveys on
- Pohjakiven mitat ovat:
- taulukiven leveys + 10 cm
- taulukiven syvyys + 10 cm
- korkeus vähintään 15 cm

Kortteli	Linja	Haudan koko (m)	Lisätieto	Korkeus (cm)	Leveys (cm)	Syvyys (cm)	Muuta
6		4 x 2,5		100			
7				70			
8		1 x 2,5		100			
10			uurnahaudat	60			Korttelissa ei sallita reunakiviä
		2,3 x 2,5		100			
10A		1 x 1		70	60		
12		1 x 2,5		100			
	12		uurnahaudat	80			
14		1 x 2,5		100			
15				100			
16A			uurnakortteli	70	60		
17		1 x 1,25		100			
17X muistolehto				Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä yhteismuistomerkkiin kiinnitettävän ruostumattomasta teräksestä valmistetun muistokilven.			
18		1 x 1		80			
20				90			

Kulosaaren hautausmaa

Liite 6. Malmin hautausmaa: korttelikohtaiset ohjeet

- Muistomerkin leveys määräytyy pääsääntöisesti hautapaikan koon mukaan seuraavasti:
 - betonipalkilla varustetulla arkkuhaudalla muistomerkin enimmäisleveys on 80 cm
 - pohjakivellisellä 1 x 2,5 m haudalla muistomerkin enimmäisleveys on 70 cm
 - pohjakivellisellä 2 x 2,5 m haudalla muistomerkin enimmäisleveys on 140 cm
 - pohjakivellisellä 3 x 2,5 m haudalla muistomerkin enimmäisleveys on 210 cm
- Pohjakiven mitat ovat:
 - korkeus vähintään 15 cm
 - taulukiven leveys + 10 cm
 - taulukiven syvyys + 10 cm

Kortteli	Linja	Haudan koko (m)	Lisätieto	Korkeus (cm)	Leveys (cm)	Syvyys (cm)	Muuta
1, 2, 3 ja 4		1 x 2,5		100			reunakivi-hautoja
		2 x 2,5		140			reunakivi-hautoja
5				80			
6–9		1 x 2,5		100			reunakivi-hautoja
		2 x 2,5		140			reunakivi-hautoja
10			uurnakortteli	80	60		
11 ja 12				100			
13			uurnakortteli	80	60		
14				100			
15				80			
16				100			reunakivi-hautoja
17				80			
	1 ja 10–12			140			reunakivi-hautoja
18	1, 10 ja 12			80			reunakivi-hautoja
19	1, 18–20			120			reunakivi-hautoja
	2–25			90			
20		1 x 2,5		80			
		2 x 2,5		110			
21		1 x 2,5		70			
		2 x 2,5		100			
22				80			
22B			uurnakortteli	80	60		
23				100			
24		1 x 2,5		80			
		2 x 2,5		100			
25				100			

Kortteli	Linja	Haudan koko (m)	Lisätieto	Korkeus (cm)	Leveys (cm)	Syvyys (cm)	Muuta
26				100			
	1-4			100			reunakivi-hautoja
27		1 x 2,5		80			
	1 ja 12-14	1 x 2,5		80			reunakivi-hautoja
		2 x 2,5		100			
28		1 x 2,5		120			reunakivi-hautoja
		2 x 2,5		140			
29				80			
	1 ja 10-12			100			reunakivi-hautoja
30				100			
	1-4			100			reunakivi-hautoja
31				100			
	19-25			100			reunakivi-hautoja
32			urnakortteli	100	80	25	
33			betonipalkki	60	60	15	
33B				60	60	15	
34				100			reunakivi-hautoja
35				140			reunakivi-hautoja
36				140			reunakivi-hautoja
37-41				80			
42			urnakortteli	60	60	15	
42B			urnakortteli	70	60	15	Taulukivi, puu- tai metalliristi
				Muotoilematon luonnonkivi tai kivilaatta telineessä. Mitat: korkeus 45 cm x leveys 45 cm.			
43 ja 44				140			reunakivi-hautoja
45				100			
46				140			
47-48				140			reunakivi-hautoja
49				100			reunakivi-hautoja
50A-I			urnakortteli	80	60		
51-56				80			
57B	1-5, 18 ja 19		urnakortteli	60	60		
	6-17		urnakortteli linjojen 12 ensimmäistä hautaa	tyynykivet	50	40	
	10-13		urnakortteli		50	40	
57C			urnakortteli	Omainen hankkii muotoilemattoman luonnonkiven, jonka yksi sivu tasoitetaan. Kiven mitat: korkeus maan tasosta enintään 80 cm ja leveys 60 cm. Pohjakivi upotetaan näkymättömiin maantason alle ja tapitetaan. Ilman pohjakiveä asennettaessa luonnonkivi upotetaan vähintään 25 cm syvyydeltä maahan.			

Kortteli	Linja	Haudan koko (m)	Lisätieto	Korkeus (cm)	Leveys (cm)	Syvyys (cm)	Muuta
57K			betonipalkki	100	80	15–25	Katolinen hautakortteli
58				100			
59				80			
	11–16			100			
60				80			
	3–8			100			
61				80			
	10–18			100			
62	1–6			80			
		2 x 2,5		140			
	7–10			70			
	11–16			80			
63			uurnakortteli	60	60		
64				100			
65				100			
	4 ja 13			80			
	7 ja 10			60			
66				80			
67				100			
68				100			
	4 ja 13			60			
69 ja 70				80			
71 sankari-hauta-alue							
72 ja 73				80			
74	1–3 ja 16–18			100			
	4–15			80			
75 ja 76				70			
77	1, 4 ja 12–23			100			
	2–3 ja 5–11			80			
78–81				100			
82A			uurnakortteli	60	60		
	5 ja 12		uurnakortteli	80	60		
82B			uurnakortteli	80	60		
82C	1–14 ja 29–31		uurnakortteli betonipalkki	80	60		
	15–20 ja 23–28		uurnakortteli betonipalkki	Omainen lunastaa seurakuntayhtymän omistaman kivilaatan. Omainen huolehtii ja kustantaa kaivertamisen/ nimilaatan.			
	21–22		tuhka ilman uurnaa				
82D							
82E ja 82F			uurnakortteli betonipalkki	80	60	25	
82X muistolehto				Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä muistoseinään kiinnitettävän messinkisen muistokilven.			
83			uurnakortteli betonipalkki	60	60	25	

Kortteli	Linja	Haudan koko (m)	Lisätieto	Korkeus (cm)	Leveys (cm)	Syvyys (cm)	Muuta
83B			uurnakortteli betonipalkki	60	60	25	
84				100			
85			betonipalkki	80		25	
85A			betonipalkki	80			
86	1			100			
	2-25			80			
87	1			100			
	2-17			80			
88	1			100			
	2-16			80			
	17			100			
89	1-37 ja 39-40		betonipalkki	80	25		
	36, 37, 39 ja 40		betonipalkki	Seurakuntayhtymän omistama kaksipuolinen hautakivi. Omaisen huolehtii ja kustantaa kaivertamisen/nimilaatan.			
	38			Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä yhteismuistomerkkiin kiinnitettävän messinkisen muistokilven.			
90-93				80			
94				100			
95				80			
95B muistolehto				Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä yhteismuistomerkkiin kiinnitettävän tumman alumiinisen muistokilven.			
95A ja 95D arkkulehto				Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä yhteismuistomerkkiin kiinnitettävän ruostumattomasta teräksestä valmistetun muistokilven.			
95C	1-17		uurna-alue	- Muotoilematon luonnonkivi. Etureunan voi sahata. Mitat: korkeus 50 cm, leveys 50 cm ja syvyys noin 15 cm - Puu- tai metalliristi. Mitat: korkeus 100 cm ja leveys 50 cm - Hautalankku. Mitat: korkeus 120 cm ja leveys 30 cm - Taulukivi. Mitat: korkeus 50 cm, leveys 50 cm ja syvyys 15 cm			
95U			betonipalkki	80	70		
95X muistolehto				Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä yhteismuistomerkkiin kiinnitettävän ruostumattomasta teräksestä valmistetun muistokilven.			
96			betonipalkki	100	80	25	
96A ja 96B			betonipalkki taulukivi	70	50	15	
			betonipalkki puu- tai metalliristi	100	50		
97 ja 98			betonipalkki	100	80	25	
98A, 98C ja 98D		0,6 x 0,9	niittykortteli	Luonnonkivi. Mitat: korkeus 60 cm ja leveys 40 cm. Luonnonkivi upotetaan 15 cm syvyydeltä maahan.			
98B		0,3 x 0,9	niittykortteli	Luonnonkivi. Mitat: korkeus 40 cm ja leveys 25 cm.			
99 ja 100			betonipalkki	100	80	25	
101-104		1 x 2,5		100			
		2 x 2,5		140			reunakivi-hautoja

Malmin hautausmaa

Liite 7. Maunulan uurnalehto: korttelikohtaiset ohjeet

- Taulukiven minimisyvyys on 15 cm.
- Pohjakiven mitat:
 - taulukiven leveys + 4 cm
 - taulukiven syvyys +10 cm, pohjakiven tulee olla vähintään 25 cm syvä
 - korkeus vähintään 15 cm
- Maunulan uurnalehtoon ei saa asentaa makaavia kiviä tai irtolaattoja lisäkivenä.
- Maunulan uurnalehdossa on valmiiksi tappeja varten rei'itetyt betonipalkit, lukuun ottamatta korttelia 44.
- Tapin koko vaihtelee Maunulan uurnalehdon betonipalkeissa seuraavasti:
 - kortteleissa 1, 2 ja 30 tapin halkaisija on 12 mm
 - kortteleissa 9, 10, 11 ja 27 tapin halkaisija on 10 mm

Kortteli	Linja	Haudan koko (m)	Lisätieto	Korkeus (cm)	Leveys (cm)	Syvyys (cm)	Muuta
1		1 x 1	betonipalkki	70	60	15–25	
2		1 x 1	betonipalkki	70	60	15–25	
2A Anonyymi muistolehto			tuhka ilman uurnaa				Ei muisto- merkkejä
3 sirottelualue				Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä muistokiveen kiinnitettävän tumman alumiinilaatan.			
5–7		0,3 x 0,6 ja 0,6 x 0,3	metsähauta- korttelit	Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä luonnonkiveen kiinnitettävän merivesialumiini- tai messinkilaatan. Itse hankittuun luonnonkiveen voi lunastaa laatan seurakuntayhtymältä tai muulta toimijalta, jonka koko on enintään 5 x 10 cm.			
9–11		1 x 1	betonipalkki	70	60	25	
10M muistolehto				Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä muistomuriin kiinnitettävän 5 x 10 cm merivesialumiinilaatan.			
12	1	0,9 x 0,9	reunalinja	70	60	25	
	3 ja 5	0,7 x 1,2	pilarihaudat	65	25	25	
	2 ja 4	0,7 x 0,6	reunakivi- hautoja	Graniittinen muistomerkki 70 x 25 cm lunastetaan seurakuntayhtymältä.			
13	1	0,9 x 0,9		70	50		
	2–10	0,6 x 0,6	betonipalkki	60	40	15–25	
14	1 ja 5	0,9 x 0,9		70	60		
	3	0,7 x 1,2		60	25	25	
	2 ja 4	0,7 x 0,6	reunakivi- hautoja	Graniittinen muistomerkki 70 x 25 cm lunastetaan seurakuntayhtymältä.			
15	1	0,9 x 0,9		70	50		
	2–26	0,6 x 0,6	betonipalkki	60	40	15–25	
16	1,2 ja 8	0,9 x 0,9	reunalinja	70	60		
	3, 5 ja 7	0,7 x 0,6	reunakivi- hautoja	Graniittinen muistomerkki 70 x 25 cm lunastetaan seurakuntayhtymältä.			
	4 ja 6	0,7 x 0,6		90	50		puu- tai metalliristi
17 muistolehto	1	0,6 x 0,9	reunalinja	60	40		
	2–15		keskusta: muistolehto	Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä muistopylvääseen kiinnitettävän 4 x 9 cm messinkisen muistokilven.			

Kortteli	Linja	Haudan koko (m)	Lisätieto	Korkeus (cm)	Leveys (cm)	Syvyys (cm)	Muuta
17 muistolehto	1	0,6 x 0,9	reunalinja	60	40		
	2-15		keskusta: muistolehto	Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä muistopylvääseen kiinnitettävän 4 x 9 cm messinkisen muistokilven.			
18	1-7	0,6 x 0,9		60	40		
	1	0,6 x 0,9		Graniittinen muistolaattakivi lunastetaan seurakuntayhtymältä osaan linjan haudoista.			
	12, 13 ja 15	0,9 x 0,9		70	60		
21-26		1 x 1		60	60		
27		1 x 1	betonipalkki	70	30	15-25	
28-29		1 x 1		60	60		
30		1 x 1	betonipalkki	70	60	15-25	
31-37		1 x 1		60	55		
38		0,9 x 0,9		60	55		
39-41		1 x 1		60	55		
42		0,9 x 0,9		60	55		
43		0,7 x 0,7	betonipalkki	70	50	25	tähtikortteli
		1,2 x 0,6	betonipalkki	70	50	25	ulkopäädyt
44		1,0 x 0,6	betonipalkki palkin rei'itys asennuksen yhteydessä	70	50	25	
44M muistolehto				Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä muistomerkkiin kiinnitettävän tumman alumiinilaatan.			

Maunulan uurnalehto

Liite 8. Östersundomin hautausmaa: korttelikohtaiset ohjeet

- Pohjakiven mitat:
- taulukiven leveys + 10 cm
- taulukiven syvyys + 10 cm
- korkeus vähintään 15 cm

Kortteli	Linja	Haudan koko (m)	Lisätieto	Korkeus (cm)	Leveys (cm)	Syvyys (cm)	Muuta
Vanha puoli							
1-3		1 x 2		60	80		reunakivi-hautoja
		2 x 2		60	160		reunakivi-hautoja
		3 x 2		60	160		reunakivi-hautoja
U1		1 x 1	uurnakortteli	60	60		
Uusi puoli							
4-6		1,2 x 2,2	kortteleissa 4 ja 6 betonipalkki	60	80		
		2,4 x 2,2	kortteleissa 4 ja 6 betonipalkki	60	160		
U3		0,6 x 0,9	uurnakortteli betonipalkki	60	55	15	
Muistolehto							
M1 muistolehto				Omaiset voivat lunastaa seurakuntayhtymältä muistokiveen kiinnitettävän messinkilaatan.			

Östersundomin hautausmaa

Helsingin seurakuntayhtymä muistuttaa, että kaikki haudalle tuotavat esineet ovat omaisten omaisuutta ja heidän vastuullaan. Tämä koskee muistomerkkejä, taideteoksia, muistoesineitä, kasveja, lyhtyjä yms. Hautausmaa ei korvaa rikkoutumisesta, kolhiintumisesta, katoamisesta, kaatumisesta, likaantumisesta tai ilkivallasta aiheutuneita vahinkoja. Esineitä ei ole myöskään vakuutettu hautausmaatoimen puolesta. Hautamuistomerkin (taideteoksen) vakuuttamista voi selvittää omaisten omasta vakuutusyhtiöstä kotivakuutukseen liittämällä.

Helsingin seurakuntayhtymän hautausmaalle asennettavaan uuteen muistomerkkiin/hautakiveen tarvitaan seurakuntayhtymän lupa.

Jos olemassa olevaan muistomerkkiin tehdään muita muutoksia kuin lisätään nimi, tarvitaan muutoslupa.

Lupalomakkeet löytyvät osoitteesta:

www.helsinginseurakunnat.fi/artikkelit/hautakiviohje

